

Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaama Teated.

Ilmub üks kord kuus Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaama väljaandel.
Toimetuse aadress : Tallinn, Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaam, U. Sadama 2.
Telef. 300-93 ja 300-92.

Nr. 4

14. aprillil 1938. a.

Nr. 4

Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 20. augustil 1937 (RT 1937, 69).

§ 1. Piima ja piimasaadusi võib Eestist välja vedada ainult käesolevas seaduses ettenähtud korras.

Piimasaadusteks käesoleva seaduse mõttes loetakse või, juust, koor, kondenspiim, piimapulber ja teised inимtoiduks kasutatavad piima ümbertöötamissaadused.

Piimasaadused kuni 10 kg raskuses, mis saadetakse postpakides või võetakse kaasa kaubasaaja isiklikuks tarvitamiseks, ei kuulu käesoleva seaduse alla.

§ 2. Või väljaveo ainuõigus on Piimaühingute Keskliidul „Võieksport“.

Teisi piimasaadusi ja piima võivad välja vedada asutised, ettevõtted ja isikud, kellele Põllutööminister on andnud sellekohase loa.

§ 3. Piima ja piimasaadusi võib välja vedada ainult Põllutööministeeriumi Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaamas väljaveo saaduste valmistajaina registreeritud piimatööstusist ja majapidamistest.

§ 4. Välja vedada on lubatud ainult piima ja piimasaadusi, mis Põllutööministri määrustes ettenähtud korras Põllutööministeeriumi Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaama poolt on väljaveoks

kõlvuliseks tunnustatud või valmistatud tema alalise kontrolli all seisvais piimatööstusis või majapidamistes ja on varustatud Põllutööstusministeeriumi väljaveo kontrollmärkidega.

Põllutööstusministril on õigus lubada piima ja piimasaadusi, välja arvatud või ja juust, välja vedada ka ilma väljaveo kontrollmärkideta.

§ 5. Väljaveosaaduste valmistajaina registreeritud piimatööstused peavad olema otstarbekohaselt ehitatud, sisustatud ja nõuete kohaselt korras.

Väljaveosaaduste valmistamiseks või piimana eksportimiseks on lubatud piimatalitusil vastu võtta ja ümber töödelda piima, mis on kõlvuline väljaveoks või kõrgekvaliteediliste piimasaaduste valmistamiseks.

Registreeritud piimatööstused on kohustatud kontrollima vastu võetava piima kvaliteeti ja teostama tootjaile piima eest maksmist piima kvaliteedi järgi.

§ 6. Registreeritud piimatööstused ja väljaveosaaduste valmistamine neis, samuti piima ja piimasaaduste transport, kuuluvad Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaama järelevalve alla.

Järelevalve teostajad Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaama ametnikud või volinikud on õigustatud toimetama kõiki vajalikke järelevaatusi, revideerimisi, juurdlusi ja proovide võtmisi piima ja piimasaaduste tootmise ning käsitlemise kohtades.

§ 7. Väljaveosaaduste valmistajaina registreeritud piimatööstuste tööstustehnilisiks juhatajaiks võivad olla ainult Meierite Koja tegevliikmed, kusjuures üks isik võib juhatada ainult ühte registreeritud piimatööstust ja selle allüksustena registreeritud abitööstusi.

Põllutööstusministril on õigus lubada väljaveosaaduste valmistajaina registreeritud piimatööstusis tööstustehniliseks juhatajaks olla mitte üle 3 aasta ka Meierite Koja liikmekandidaatidel ja piimanduse eriteadlasiks õppivail kõrgema eriharidusega isikuil.

Piimatööstusis, kus valmistatakse väljaveoks juustu, sterili-seeritud koort, kondenspiima või piimapulbrit, kas üksikult või koos, võivad Põllutööstusministri loal tööstustehnilisiks juhatajaiks olla ka isikud, kes ei ole Meierite Koja liikmed.

§ 8. Põllutööstusministeeriumi Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaamal on õigus väljaveosaaduste valmistajaina registreeritud piimatööstuste või majapidamiste registreerimist tühistada, kui nende omanikud või tööstustehnilised juhatajad ei ole täitnud käesoleva seaduse või selle alusel antud määruste nõudeid või neile vastavate seaduste ja määruste alusel tehtud korraldusi.

§ 9. Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli teostamise kulude katteks võetakse väljaveoks esitatud piima ja piimasaaduste pealt nende eksportööridelt erimaksu kuni 1% saaduste hinnast.

Erimaksu normi kinnitab Vabariigi Valitsus Põllutööministri ettepanekul.

Kontrolli teostamise kuludest ülejäänud summa määratakse piimanduse ja karjakasvatuse edendamiseks ja piima ning piimasaaduste ekspordi korraldamiseks.

Käesoleva seaduse alusel laekunud summade tarvitamise eelarve ja aruande kinnitab Riigivanem Põllutööministri ettepanekul.

§ 10. Põllutööminister võib tühistada käesoleva seaduse ja selle alusel antud määruste rikkujale piima ja piimasaaduste eksportööridele väljaantud piima ja piimasaaduste väljaveo load ja võtta neid eksportööre kohtulikule vastutusele.

§ 11. Põllutööministril on õigus käesoleva seaduse teostamiseks anda määrusi.

§ 12. Käesolev seadus hakkab kehtima avaldamisega Riigi Teatajas, mis ajast kaotab kehtivuse Piimasaaduste väljaveo kontrolli seadus (RT 85/86 — 1924, 44 ja 85 — 1934 ning 30 ja 33 — 1936).

Tallinnas, 20. augustil 1937.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

N. Talts
Põllutööminister.

Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli teostamise määrus.

Antud Põllutööministri poolt 15. märtsil 1938.

A l u s: Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli seaduse (RT 1937, 69, 578) § 11.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli teostab Põllutööministeeriumi Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaam — käesolevas määruses nimetatud lühendatult kontrolljaam — oma ametkonna kaudu.

§ 2. Kontrolljaama ülesandeiks on:

- 1) registreerida väljaveosaaduste valmistajaina kõlblikuks osutunud piimatööstusi ja majapidamisi;
- 2) anda välja Põllutööministeeriumi väljaveo kontrollmärke ja kontrollida nende tarvitamist;

- 3) teostada väljaveoks määratud saaduste kvalitatiivset, laboratoorset ja muud vajalikku kontrolli ning anda väljaveokõlvuliseks tunnustatud piimasaaduste kohta eksportõrdele sellekohaseid tunnustusi tollivõimudele esitamiseks;
- 4) kontrollida registreeritud üksustes ja majapidamistes piima kvaliteeti ja selle alusel piima eest maksmist, saaduste valmistamist, käsitlemist, ladustamist ja transporti ning teha korraldusi ja võtta tarvitusele abinõusid puuduste kõrvaldamiseks;
- 5) teostada oma jooksvat asjaajamist ja arvepidamist ning koostada üldkokkuvõtteid kontrolli tulemuste ja registreeritud üksuste tegevuse kohta;
- 6) valvata, et registreeritud piimatööstuste tööstustehnilisiks juhatajaks oleksid Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli seaduse § 7 ettenähtud isikud ning teha ettepanekuid sama paragrahvi teises ja kolmandas lõikes ettenähtud erandite lubamiseks;
- 7) kustutada registreeritud üksusi väljaveosaadusi valmistajate nimestikust ja lahendada muid siin nimetamata piima ja piimasaaduste väljaveokontrolli alal ettetulevaid küsimusi.

2. peatükk.

Väljaveosaaduste valmistajate registreerimine.

§ 3. Väljaveo-piimasaaduste valmistajaks registreeritakse omaette registrinumbri all piimatööstusi, kes valmistavad lõplikult väljaootatud väljaveo piimasaadusi.

Allüksustena, keskpimamatööstuse registrinumbri all registreeritakse koorejaamu ja piimavastuvõtte punkte.

§ 4. Väljaveo-piima ja pastööritud koore valmistajaks ja valmispanijaks registreeritakse piimatööstusi ja nende allüksusi, vaatamata sellele, kas piimatööstused teiste väljaveosaaduste valmistajaks on registreeritud või mitte.

Väljaveo-piima tootjaks ja valmispanijaks registreeritakse ka üksikuid majapidamisi, kelle päevane väljaveo-piima hulk omast majapidamisest on vähemalt 300 kg.

§ 5. Väljaveosaaduste valmistajaks registreeritakse piimatööstusi ja majapidamisi nende omanikkude või pidajate poolt kontrolljaama juhatajale esitatud avalduste põhjal.

Allüksuste registreerimisel tulevad nimetatud avaldused esitada selle piimatööstuse omanikult või pidajalt, kus toimub registreerida kavatsetava allüksuse saaduste lõplik töötlemine või valmispanemine väljaveo-piimasaadusteks.

§ 6. Üksused, kelle kohta on esitatud registreerimis-sooviavaldus, kontrollitakse kohtadel enne registreerimist kontrolljaama poolt.

Kontrollimisel selgitatakse, kas üksuse asukoht, ümbrus, ehitised, ruumid ja sisseseade rahuldavad tervishoiu, puhtuse ja piimatööstustehnilisi nõudeid ja võimaldavad väljaveosaaduste valmistamist või valmispanekut. Kontrolli tulemuste kohta koostatakse vastav akt, mille kontrolli teostaja esitab kontrolljaama juhatajale.

§ 7. Piimatööstused, kes soovivad valmistada väljaveo-võid, peavad koos registreerimis-sooviavaldusega esitama kontrolljaamale ühe tunni samas tööstuses valmistatud võid kestuskatseks.

§ 8. Kohapealse kontrolli ja või kestuskatse alusel kõlblikuks tunnustatud piimatööstused registreeritakse kontrolljaama juhataja otsusega väljaveo-või valmistajaiks.

Piimatööstused ja majapidamised, kus pannakse valmis väljaveopiima või valmistatakse pastööritud koort, juustu, kondenspiima, steriliseeritud koort, piimapulbrit või muid piimasaadusi, registreerib kontrolljaama juhataja kohapealse kontrolli tulemuste alusel.

§ 9. Registreeritud piimatööstuste ja majapidamiste ühe omaniku või pidaja valdusest teise omaniku või pidaja valdusse üleminekust tuleb kontrolljaamale teatada enne uue omaniku või pidaja poolt tegevuse alustamist. Sama nõue kehtib allüksustena tegutsevate koorejaamade ja piima-vastuvõtu punktide üleminekul ühe registreeritud piimatööstuse alt teise registreeritud piimatööstuse alla.

3. peatükk.

Väljaveo märgid.

§ 10. Piima ja piimasaaduste väljaveo märgid jagunevad kaubamärkideks ja kontrollmärkideks.

§ 11. Kaubamärk on Eestis väljaveoks valmistatud piimasaaduste ja väljaveoks valmis pandud rööskpiima üldiseks kauba päritolu tähistavaks märgiks ja kujutab kiiriheitvat tulitorni sõõris vastavale saadusele ettenähtud eretkstiga.

§ 12. Väljaveo-või kaubamärk pressitakse veekindla musta värviga võitunni või kasti laua välispinnale, millest kahel pool on vähemalt 2 sm kõrguste plokk tähtedega trükitud sõnad „ESTONIAN BUTTER“. Kummagi sõna kohal on märgitud vähemalt 0,8 sm kõrguste tähtede ja numbritega piimatööstuse registreerimisnumber ja all pakendi netokaal inglismaeltes ja kilogrammides. Märk omab järgmist kuju:

REG N^oREG. N^o

ESTONIAN BUTTER

LBS

KG.

§ 13. Väljaveo-piima ja teiste piimasaaduste, peale või, kaubamärk on pealt ümbritsetud ingliskeelse tekstiga „ESTONIAN DAIRY PRODUCE“ ja alt „UNDER GOVERNMENT CONTROL“.

Märk omab järgmist kuju:

Märgi kasutamise viisi ja suuruse erikujulistel piima ja piimasaaduste pakistel määrab kindlaks kontrolljaam.

§ 14. Kaubamärki võivad tarvitada kontrolljaamas väljaveosaaduste valmistajatena registreeritud piimatööstused ja majapidamised väljaveo-piima ja -piimasaaduste pakenditel.

Kui nimetatud piimatööstuste või majapidamiste saaduste väljaveoks pakkimine teostatakse eksportöri poolt, on viimane õigustatud kaubamärki tarvitama.

§ 15. Kontrollmärk on Eestist väljaveetava piima ja piimasaaduste riikliku kontrolli alla kuuluvuse tõendiks.

Kontrollmärkide valmistamist ja tarvitamise kontrolli teostab kontrolljaam. Nende järeltegemine ja tarvitamine asutiste ja isikute poolt, kellel puudub selleks vastav luba, on keelatud.

§ 16. Väljaveo-või kontrollmärk trükitakse veekindla musta kirjaga õhukesele valgele siidpaberile. Märk kujutab kaubamärki, millele on 1,3 sm kõrguste plokktähtedega märgitud eesti või päritolunimetus ingliskeelses tekstis „ESTONIAN BUTTER“ ja riikliku väljaveokontrolli alla kuuluvuse ingliskeelne tekst „UNDER GOVERNMENT CONTROL“, piimatööstuse registrinumber ning pakendis oleva või netokaal inglisnaeltes ja kilogrammides.

Märk omab järgmist kuju:

§ 17. Väljaveo-piima ja pastööritud koore kontrollmärk trükitakse musta kirjaga paksemale paberile või papile. Märk kujutab kaubamärki, milline ümbritsetud pealt ingliskeelsete väljaveo-piima või -koore päritolunimetusega, vastavalt väljaveosaadusele kas „ESTONIAN MILK“ või „ESTONIAN CREAM“ ja alt ingliskeelse tekstiga „UNDER GOVERNMENT CONTROL“ riikliku väljaveokontrolli alla kuuluvuse kohta. Märk kannab piima või koort valmispannud piimatööstuse registrinumbrit ja on varustatud ülemises otsas auguga plomminööriile riputamiseks.

Märk omab järgmist kuju:

UNDER
GOVERNMENT
CONTROL

REG.N^o

UNDER
GOVERNMENT
CONTROL

REG.N^o

§ 18. Peale või, piima ja pastööritud koore on teistel piima-saadustel kontrollmärgiks saaduse pakisele või juustu pinnale löödav kaubamärk koos kontrolljaama kvaliteeditempliga.

§ 19. Väljaveo-või, -piima ja pastööritud koore kontrollmärgid antakse registreeritud piimatööstustele või majapidamistele välja kontrolljaama poolt. Registreeritud piimatööstused ja majapidamised on kohustatud kontrollmärke korralikult alal hoidma, ainult samas registreeritud üksuses väljaveoks valmistatud või valmis pandud saadustele tarvitama ja arvestama märkide tarvitamist, rikkiminekut ning tagavara.

4. peatükk.

Registreeritud piimatööstuste ehitised ja sisseseaded.

§ 20. Registreeritud piimatööstuste asend ja ligem ümbrus peavad rahuldama üldiseid tervishoiu ja puhtuse nõudeid.

Piimatööstushoonete ümbrus peab olema kaunistatud, esine tarvilikult sillutatud ja korrastatud, et võimaldada nõuetekohast puhtuse pidamist.

§ 21. Uued piimatööstuste tööstushooned tulevad ehitada tulekindlast ehitusmaterjalist tööstusruumide tulekindlate lagede ja vee-kindlate põrandatega.

§ 22. Piimatööstushoonete ehitus- ja olemasolevate tööstushoonete ümberehitusprojektid kuuluvad piimatööstustehnilisest ja käesoleva määruse nõuete seisukohast kontrolljaamas kõlvuliseks tunnustamisele.

§ 23. Piimatööstuste tööstusruumid peavad vastama nende tarvitamise otstarbele. Peavad olema küllaldaselt avarad ja valgustatud ning varustatud otstarbekohase õhupuhastusseadeldisega. Piimatööstusruumes peab olema:

- 1) seinad kaetud heledavärvilise kahhelkiviga või krohvitud ja lubjatud;
- 2) laed krohvitud ja lubjatud või krohvimata puulagedega ruumes värvitud heleda õlivärviga;
- 3) põrandad siledast, veekindlast materjalist, tarviliiku kallakuga mustavee äravoolurestidele;
- 4) ukسلengid võimalikult metallist või betoonist; aknaraamid, ukсед ja muud ehitusosad ruumes metallist või puust ja värvitud pesukindla heleda värviga;
- 5) vesilukuga restid ja kinnine torustik mustavee äravoolamiseks kõigist ruumest vähemalt läbi kahe settekaevu tarviliikule kaugusele piimatööstushoonest;
- 6) ruumid alati korras ja puhtad, tarviliikult värvitud ja lubjatud ning vabad hallitusest;
- 7) kasutusel abinõud kärbeste, ämblikkude ja teiste putukate ruumesse tungimise tõkestamiseks ja ruumes nende hävitamiseks.

Tööstusruume ei tohi kasutada elamiseks ega ühekski tööks või tegevuseks, mis ei ole ühenduses piima või piimasaaduste käsitlemisega, ümbertöötamisega või pakkimisega.

§ 24. Tööstusruumid ei tohi olla otseses ühenduses ukse või muu avause kaudu ruumega, mida kasutatakse elamiseks, toidu valmistamiseks või muu tööstuse tarvis.

Loomalaudad, avalikud käimlad ja teised kõrvalehitused peavad piimatööstuse ruumest asuma eemal, et nad ei reostaks piimatööstuse ümbrust, ei levitaks halba lõhna ruumesse ega soodustaks kärbeste tekkimist.

Piimatööstuse hoones sisemise käimlana võib tarvitada ainult vesiklosetti.

§ 25. Väljaveo-võid valmistavates piimatööstustes peab olema vastava suurusega, isoleeritud ja jahutatav võihoiuruum, mille temperatuur ka soojemal aastaajal ei ületa $+8^{\circ}\text{C}$.

§ 26. Kooreruumes, kus päikesekiired langevad koorele, tuleb kasutada kollasevärvilist akna klaasi või muid abinõusid liigse päikesevalguse kahjuliku mõju tõkestamiseks.

§ 27. Piimatööstuste juures peab peale tööstusruumide ja tarvilikkude valmissaaduste hoiuruumide olema eraldi tarvitamise otstarbele vastavad:

- 1) küttematerjali hoiuruumid;
- 2) tööstustes, kus teostatakse valmissaaduste väljaveoks pakkimist, pakkematerjalide ja tööstus-abiainetega tagavarade hoiuruumid;
- 3) saun või vannituba personaali tarvis ja pesupesemise ruum;
- 4) toidutagavarade jahedad hoiuruumid, kui piimatööstuse juures asuvad personaali eluruumid.

§ 28. Omaette registrinumbri all registreeritud piimatööstustel peab olema anda ruum võõrastetoaks kas piimatööstushoones või väljaspool piimatööstustesse tulevaile ametiisikuile töötamiseks ja ööbimiseks.

§ 29. Piimatööstused peavad olema varustatud küllaldaselt määralt hea ja puhta veega, puhta ja korraliku veetagavara reservuaariga ja puhtavee torustikuga.

Puusalvedega kaevude, puust tagavara-veekogumiskaevude ja reservuaaride kasutamine piimatööstustes on keelatud.

Uute piimatööstushoonete ehitamisel on nõutav eraldi puhta, korralikult krohvitud ja lubjatud seinte ja laega ning veekindla põrandaga veereservuaari ruumi ehitamine.

§ 30. Piimatööstuste sisseseaded ja piima ning piimasaaduste käsitlemisabinõud peavad vastama tööstustehnilistele, puhtuse ja tervishoiu nõuetele.

Kontrolljaamal on õigus kasutamise otstarbele mittevastavate aparaatide, masinate ja nende osade tarvitamist keelata ning nõuda nende kordaseadmist või asendamist uutega.

§ 31. Väljaveo-võid valmistavad piimatööstused on kohustatud sisse seadma mehaanilisel jõul töötavad külmutusseadeldised, milliste abil on võimalik koort jahutada ja tarvilikult jahutatult hoiutada võitagavarasid.

Kontrolljaamal on õigus lubada piimatööstustel, kelle tööstuslik läbikäik väike ja majanduslik kandejõud ei võimalda vastavate kulutiste tegemist, töötada mehaaniliste külmutusseadeldisteta.

Piimatööstused, kus puudub mehaanilisel jõul töötav külmutusseadeldis, peavad olema varustatud küllaldase jäättagavaraga.

§ 32. Väljaveo-võid valmistavates piimatööstustes peab olema seadeldis võitunnide, juuretisnõude ja teiste vastavat puhastamist nõudvate materjalide või sisseseadeosade aurutamiseks.

Koorevannid ja võimasina luugiava peavad olema töövabal ajal otstarbekohaste katetega kaitstud.

5. peatükk.

Registreeritud piimatööstustes vastuvõetav piim.

§ 33. Väljaveosaaduste valmistamiseks on lubatud vastu võtta ainult head, puhast, hästi jahutatud ja hoitud piima, mis oma maitse, lõhna, värvuse ja väljanägemise poolest ei erine normaalpiimast ja mille happesuse aste ei ületa kontrolljaama poolt lubatud normi.

Keelatud on vastu võtta piima, mis enne vastuvõttu on osutunud neljandasse kvaliteediklassi kuuluvaks, mis kokku toodud roostes või halvasti puhastatud nõudes ja mille liikvele laskmine rahvatervishoiu ja teiste eeskirjadega on keelatud.

§ 34. Piimakvaliteedi kindlaksmääramiseks piimatööstused on kohustatud:

- 1) piima vastuvõtul pidevalt kontrollima vastuvõetava piima lõhna, maitset ja veonõude puhtust ja kõlvulisust;
- 2) tegema vähemalt üks kord kuus iga piimatooja piimast puhtuse proovi;
- 3) tegema vähemalt kaks korda kuus iga piimatooja piimast reduktaasikatsu;
- 4) tegema muid piimakvaliteedi määramisi kontrolljaama nõudmisel.

§ 35. Puhtuse proovi teostatakse piimatooja üksiku veonõu põhjast võetud ühe liitri piima kurnamise teel läbi puhta, 50 mm läbimõõduga, kurnariide.

§ 36. Reduktaasikatsu teostatakse piimatooja segupiimast. Reduktaasikatsu alusel vastuvõetav piim arvestatakse nelja kvaliteediklassi.

Piim, millise kontrollproovi sinine värvus püsis:

- 1) üle viie ja poole tunni — arvestatakse esimesse,
- 2) üle kahe, kuid alla viie ja poole tunni — teise,
- 3) üle kahekümne minuti, kuid alla kahe tunni — kolmandasse ja
- 4) alla kahekümne minuti — neljandasse kvaliteediklassi.

§ 37. Piimatööstused on kohustatud arvestama iga piimatooja piimahulga kvaliteediklassidesse puhtuse proovi alusel kuvviisi ning reduktaasikatsu alusel poolekuu viisi ja vastavad andmed sisse kandma piimakvaliteedi raamatusse.

Kui vastavat piimakvaliteedi määramist arvestusaja jooksul on teostatud enam kui üks kord, määratakse piima kvaliteediklass tehtud proovide kvaliteediklassi numbrite keskmise alusel, kusjuures murdosa kuni 0,5 annab kõrgema kvaliteedi- ja murdosa 0,5 ning üle — madalama kvaliteediklassi. Kontrolljaama järelevalve korras teostatud piima kvaliteedi määramised tulevad keskmiste kvaliteediklasside arvestamisel arvesse võtta.

§ 38. Piimatööstused on kohustatud maha arvama piimatoojatele makstavast piimahinnast vähemalt viis protsenti, kui piim reduktaasikatsu alusel kuulub kolmandasse kvaliteediklassi ja vähemalt kümme protsenti, kui piim reduktaasikatsu alusel kuulub neljandasse kvaliteediklassi. Mahaarvamisi teostatakse poole kuu kohta kindlaksmääratud reduktaasi-kvaliteediklassi alusel.

Kui piimatooja piim kahel proovimisel järjest langeb 4 klassi, siis võetakse temalt piima vastu ainult eelproovimise alusel. Kui ühe nädala kestel piim on osutunud vastuvõtuks kõlblikuks, siis hakatakse piima vastu võtma harilikku korra järgi.

Mahaarvamistest laekunud summasid tuleb kasutada sama piimatööstuse üldiseks piima kvaliteedi parandamiseks või paremate piimatoojate premeerimiseks.

6. peatükk.

Registreeritud piimatööstuste tegevus.

§ 39. Registreeritud piimatööstustes piima vastuvõtmine, ümbertöötamine, väljaveosaaduste valmistamine, pakkimine, ladustamine ja transpordile üleandmine peab toimuma korralikult ja suurima hoole ning puhtusega.

§ 40. Piimatööstuses ja selle allüksustes käesoleva määruse nõuete kohase piima vastuvõtu, piimakvaliteedi kontrolli, piima ümbertöötamise, väljaveosaaduste valmistamise, pakkimise, ladustamise, transpordile üleandmise ja arvepidamise korraliku teostamise eest on vastutav piimatööstuse tehniline juhataja, kellele peab vahenditult alluma kogu nimetatud tegevusega seotud personaal.

Piimatööstuste omanikud on kohustatud tööstuse tehnilisel juhatajal võimaldama allüksuste kohapealset järelevalve teostamist.

§ 41. Piima ümbertöötamise ning käsitlemise juures töötavad isikud peavad kandma puhas valget pestavat riietust või üliriet.

§ 42. Piimatööstused on kohustatud pidama arveraamatuid, mis peavad sisaldama vähemalt järgmisi sissekandeid: tööpäevad, vastuvõetud ja ümbertöötatud piima hulk, vastuvõetud piima kvaliteedikontrolli tulemused ja arvestamine kvaliteedi alusel, keskmine piima rasvaprotsent, valmistatud piimasaaduste hulk ja nende turustamine, andmed kontrollmärkide saamise ja tarvitamise kohta, piimatoojatele makstud üksuse hind ja üldsumma ning piimahinna arvestamine kvaliteedi alusel. Raamatutes peavad tehtud olema tarviliikud kokkuvõtted.

Hiljemalt iga kalendriaasta esimeseks maiks tuleb esitada kontrolljaamale aastaaruanne piimatööstuse tegevuse ning majandusliku läbikäigu ja seisukorra kohta möödunud kalendriaasta eest. Aruanne peab olema koostatud kontrolljaama poolt nõutava kava kohaselt.

§ 43. Kontrolljaama sellekohasel nõudmisel on piimatööstused kohustatud saatma nõutaval määral, viisil ja korras piima, piimasaaduste, kaevuvee või piimatööstus-abiainetete ja pakkematerjalide proove tarvilikkudeks uurimisteks või andma vastavaid proove kontrolljaama ametnikule või volinikule.

§ 44. Piimatööstused on kohustatud:

- 1) kõrvaldama viibimata või kontrolljaama poolt antud tähtajaks kõik piimatööstuses ja selle tegevuses ettetulnud puudused ning väljaveo saaduste vigasid tingivate puuduste põhjused;
- 2) teatama kontrolljaamale viivitamatult muudatustest piimatööstuse tehnilise juhataja kohal, esitades ühtlasi ärakirja dokumendist, mille alusel uus isik on õigustatud tegutsema piimatööstuse tehnilise juhatajana;
- 3) teatama igasugustest muudatustest allüksustena registreeritud koorejaamade või piimavastuvõtu punktide arvu, nime-tuse ja asukoha suhtes;
- 4) saatma tagasi kõik väljaantud, kuid tarvitamata jäänud kontrollmärgid, kui piimatööstus on väljaveosaaduste valmistamise lõpetanud või registreeritud üksuste nimestikust kustutatud.

7. peatükk.

Registreeritud piimatööstuste järelevalve teostamine.

§ 45. Registreeritud piimatööstusi revideerib kohtadel käesoleva määruse piirides kontrolljaam oma ametnikkude või selleks volitatud isikute kaudu.

Revideerimisel selgitatakse, kas piimatööstuse ehitused, ruumid, sissesead ja ümbrus on tarvilikult puhtad ja korras. Ühtlasi kontrollitakse piimatööstuse tegevust ning teostatakse kontrolli selle üle, kas on täidetud Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli seaduse ja käesoleva määruse nõudeid.

Revideerijal on õigus nõuda puuduste otsekohest kõrvaldamist või anda tähtaegu nende kõrvaldamiseks.

§ 46. Revideerimiste tulemused kantakse, vastavalt kontrolljaama eeskirjadele, piimatööstustele väljaantud revideerimiste raamatusse. Ärakirjad revideerimiste raamatu sissekannetest esitab revideerija kontrolljaamale.

§ 47. Revideerija poolt tehtud korralduste või revideerimise raamatusse kantud märkuste kohta võib piimatööstuse juhataja esitada seletusi kontrolljaama juhatajale.

§ 48. Kontrolljaama ametnikel või volinikel on õigus teostada registreeritud piimatööstustes vastuvõetava piima kvaliteedi kontrolli-

mist igasuguste vajalikkude kontrollimisviiside alusel ja revideerida piimatoojate veonõude kõlblikkust ja seisukorda ning nõuda kõikide ilmsikstulnud puuduste kõrvaldamist.

8. peatükk.

Üldine piimasaaduste väljaveokõlvuliseks tunnustamine.

§ 49. Kõik Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli seaduse alla kuuluvad saadused, peale piima ja pastööritud koore, peavad olema enne väljavedu kontrolljaama poolt väljaveokõlvuliseks tunnustatud.

§ 50. Piimasaaduste väljaveokõlvuliseks tunnustamist teostatakse kvaliteedi määramise, üldise kaubaväljanägemise ning tarviliku laboratoorse kontrolli teostamise teel Tallinna sadamas asuva külmoone sellekohastes ruumides.

§ 51. Piimasaaduste kvaliteedi määramist ja üldist kaubakvaliteedi kontrolli teostab kontrolljaama kontrollkomisjon. Kontrollkomisjon koosneb esimehest ja kontrolöridest.

Kontrollkomisjoni abistavad proovide võtmise, pakkimise kontrolli, ladude järelevalve ja muu tegevuse juures laokontrolörid.

§ 52. Kontrollkomisjoni esimeheks on kontrolljaama juhataja. Tema alaliseks asetäitjaks on vanem kontrolör.

Kui kvaliteedi määramisest ei võta osa kontrolljaama juhataja või tema asetäitja, on kontrollkomisjoni esimeheks üks kontrolöridest kontrolljaama juhataja määramisel.

Kontrollkomisjoni otsus piimasaaduste väljaveokõlvuliseks tunnustamisel on kehtiv, kui kvaliteedi määramine on teostatud komisjoni esimehe ja vähemalt ühe kontrolöri poolt.

§ 53. Piimasaaduste kvaliteedi määramist teostab komisjon 15 pallilise süsteemi järgi, võttes arvesse saaduse maitset, lõhna, konsistentsi ja muid omadusi, ettetulevaid vigu ja puudusi. Kvaliteedi määramisel lahkuminekuud komisjoniliikmete hinnetes sama proovi kohta ei või olla üle ühe palli, vastasel korral teostatakse uus kvaliteedi määramine. Kokkuleppe puudumisel otsustab küsimuse kontrolljaama juhataja, võttes arvesse komisjoni poolt antud kvaliteedi palle.

§ 54. Kvaliteedi määrajate poolt antud pallide keskmine määrab saaduse kvaliteedi sordi, kusjuures 12—15 palli annavad väljaveosaaduste I sordi, 10—12 palli, viimane välja arvatud, annavad väljaveosaaduste II sordi.

Piimasaadusi, mis kvaliteedi määramisel hinnatud alla 10 palli, või mis käesoleva määruse nõuetele ei vasta, väljaveoks ei lubata.

§ 55. Komisjonil on õigus oma äranägemise järgi või kontrolljaama juhataja korraldusel kvaliteedi määramisel väljaveokõlvuliseks tunnustatud piimasaadusi igal ajal uuesti kontrollimisele võtta,

kusjuures viimasel kvaliteedi määramisel saadud palli määritlus või laboratoorse kontrolli tulemus jääb kehtivaks ja saadused märgitakse sellele vastavalt.

§ 56. Laboratoorset kontrolli piimasaaduste väljaveo kõlvuliseks tunnustamisel teostatakse saaduste proovide analüüsi teel.

Kui laboratoorsel kontrollimisel ilmneb, et saadus ei vasta väljaveokõlvulisuse nõuetele, teeb laboratooriumi juhataja või tema asetäitja teiskordse analüüsi, mille tulemus on vastava proovi ning saaduse partii suhtes lõplik.

§ 57. Eksportör on kohustatud väljaveoks määratud saadused esitama väljaveokõlvuliseks tunnustamisele õigeaegselt, et ei oleks takistusi väljaveoks ettenähtud ajaks kvaliteedi määramise ja laboratoorse kontrolli teostamiseks.

Eksportöriil ei ole õigust nõuda kontrollkomisjonilt piimasaaduste kvaliteedi määramist enne 24 tunni möödumist sellekohase teadaande avaldamisest arvates, ega laboratoorse kontrolli lõpuleviimist enne nelja täistööpäeva möödumist, välja arvatud või veesisalduse protsendi määramine, mida laboratoorium teostab ühe täistööpäeva jooksul proovide laboratooriumisse saabumisest arvates.

§ 58. Kontrollkomisjonile esitamiseks on eksportör kohustatud väljaveoks määratud piimasaaduste pakiseid korraldama, tarbekorral puhastama ja parandama, varustades neid kohtade järjekorranumbritega ning koostama kontrollitavate saaduste kohta andmete lehe kontrolljaama nõuete kohaselt.

§ 59. Eksportöri poolt kontrollkomisjonile esitatud piimasaaduste kontrollimise tulemuste kohta koostatakse protokoll.

Ärakiri protokolliks antakse eksportöriale, kelle poolt saadused kontrollimiseks esitati. Eksportör on kohustatud ilmsikstulnud puudustest vastavatele piimatööstustele viivitamatult teatama.

§ 60. Käesoleva määruse alusel väljaveokõlvuliseks tunnustatud piimasaaduste kohta annab kontrolljaam eksportöri sellekohasel nõudmisel tunnistusi tollivõimudele esitamiseks, ilma milleta viimastel ei ole õigust lasta välja vedada neid saadusi.

9. peatükk.

Väljaveo-või.

§ 61. Väljaveokõlvuliseks tunnustatakse või, mis on valmistatud kontrolljaamas väljaveo-või valmistajana registreeritud piimatööstuses ning mis oma koosseisult ja omadustelt vastab järgmistele nõuetele:

- 1) peab valmistatud olema vähemalt $+85^{\circ}\text{C}$ pastööritud koorest ja sisaldama vähemalt 80% võirasva;

- 2) ei tohi sisaldada mingisuguseid lehmapiimast mitte pärit-olevaid taime- või loomarasvasid, vett üle 16%, mingisuguseid konserveerimisaineid, keedusoola üle vastavatel välis-turgudel nõutava määra, sünteetilisi või mineraalvärvisid, peale võile värvitooni andmiseks lubatud terviskahjutute taimevärvide, ega teisi või loomulikku koosseisu mittekoo-luvaid lisandeid;
- 3) peab valmistusviisilt ja muudelt omadustelt vastama välis-turgude üldistele ning eksportöri nõudmisel eriturgude vastavatele nõuetele.

§ 62. Väljaveokõlvuliseks tunnustatav või peab olema hea ja vastupidava pergamentpaberiga puhtalt ja korralikult pakitud uude, puhtasse 8 vitsaga varustatud esimese sordi pöökpuust tünni, või teistesse kontrolljaama poolt lubatud kuju ja suurusega tünnidesse või kastidesse, mis võile ei anna mingisugust kõrvalmaitset ega põhjusta või rikkiminekut.

Standardkuju ja suurusega võitünni pakitud või netokaal peab olema 51 kg, millest kahanemiseks arvatakse 0,2 kg.

§ 63. Või pakendi kahel vastasküljel peab olema võid val-mistanud piimatööstuse registrinumbriga varustatud rikkumatu välja-veo- või kaubamärk ning pakendi sees, või pealmisel pinnal, perga-mentpaberi all sama registrinumbriga varustatud kontrollmärk.

Kauba- ja kontrollmärgi netokaalu märkus peab olema kooskõlas pakendi sisu netokaaluga.

§ 64. Kuni piimatööstusest ärasaatmiseni tuleb või alal hoida eraldi ainult võihoiuks kasutatavas ruumis, mille temperatuur ka soojemal aastaajal ei tohi ületada $+8^{\circ}\text{C}$.

Või transport piimatööstusest Tallinna külmhoonesse peab toimuma korralikult, et või kvaliteet ja pakend ei saaks rikutud. Raudteetransport saatejaamast Tallinna peab toimuma isothermilistes võiveo vagunites.

§ 65. Iga kuni kümnekohalise ühesama piimatööstuse esitatud või pakendite partii hulgest laseb kontrollkomisjon oma äranägemise järgi avada vähemalt ühe pakendi, millest võetakse proov kvali-teedi, veeprotsendi ja muudeks laboratoorseteks määramisteks, mil-lised määramised on kehtivad kogu selle partii kohta. Või kvaliteedi ja laboratoorne määramine teostatakse nii, et määrajad ei tea, millise piimatööstuse või on kontrollimisel.

§ 66. Eksportöriil on õigus kontrollkomisjoni poolt väljaveoks keelatud või kohta esineda avaldusega kontrolljaama juhatajale, palu-des teostada väljaveoks keelatud või uut kvaliteedi määramist. Aval-dus tuleb esitada sama päeva jooksul, millal teostati vastava või kvaliteedi määramine. Kuni lõpliku otsuseni jääb või komisjoni valve alla.

Avalduses nimetatud või uut ja lõplikku kvaliteedi määramist teostab kontrolljaama juhataja koos kontrolöriga.

§ 67. Väljaveokõlvuliseks tunnustatud või, mille hulgest tuleb eraldada väljaveoks keelatud või, paigutatakse külma ruumi, kus temperatuur ei tohi olla üle -2°C järgi ja kus või peab seisma soojal aastaajal vähemalt 24 tundi enne laeva jahutusruumi laadimist.

Kuni laevale laadimiseni või raudteetranspordile üleandmiseni jääb väljaveokõlvuliseks tunnustatud või kontrolljaama järelevalve alla.

§ 68. Kontrolljaama poolt väljaveoks keelatud võid, ka ümber-töötatud kujul ei ole lubatud teist korda komisjonile kontrollimiseks esitada, välja arvatud määruse § 66 ettenähtud juhud.

§ 69. Kontrolljaam annab määruse § 60 ettenähtud tunnistusi väljaveokõlvuliseks tunnustatud või kohta 15 päeva jooksul, arvates vastavast kvaliteedi määramisest. Üle 15 päeva ladus seisnud või väljaveokõlvulisus otsustatakse tunnistuse andmisel uuesti.

10. peatükk.

Väljaveo-või kestuskvaliteedi määramine.

§ 70. Või kestusomaduste selgitamiseks teostab kontrolljaam vähemalt neli korda aastas, eri aastaegadel, võimalikult karjasööt-mises valitsevate eritingimuste kohaselt kestuskatseid.

§ 71. Kontrolljaam võtab iga registreeritud võid valmistaja piimatööstuse võist ette teatamata ühe tunni kestuskatseks.

Kestuskatseks võetud või mahutatakse kaheks nädalaks selleks korda seatud eriruumi, mille temperatuur on $+10^{\circ}\text{C}$, lubatud kõi-kumistega $+8^{\circ}\text{C}$ kuni $+14^{\circ}\text{C}$.

§ 72. Kestuskatsel või kaalu kahanemise, kvaliteedi- ja hinna-languse tagajärjel tekkinud kahjud kannab vastava piimatööstuse omanik.

Pärast kestuskatse lõppu antakse katsel olnud või eksportörile tagasi.

§ 73. Kestuskatseks võetud võiproovide kvaliteedi määramine teostatakse kontrollkomisjoni poolt 14 või 15 päeval proovide kestuskatse ruumi paigutamise arvates. Kvaliteedi määramine toimub ühtlasel alusel üldise kvaliteedi määramisega.

Koos kvaliteedi määramisega võetakse võist tarvilikke proove laboratoorseks uurimiseks.

Kestuskatse kvaliteedi määramiste kohta koostatakse vastav protokoll.

Kontrolljaamal on õigus kestuskatse võist teostada korduvaid kvaliteedi määramisi ning jätta võid edaspidisteks uurimisteks kestuskatsele enam kui kaheks nädalaks.

§ 74. Nende piimatööstuste võisaadetistest, kelle võiproovi tulemus kestuskatse lõpuks langes alla väljaveokõlvulise või kvali-

teeditaseme, võetakse kontrolljaama äranägemise järgi korduvaid proove kuni kestuskatse tulemus ulatub väljaveokõlvulise või kvaliteedi tasemeni.

§ 75. Need piimatööstused, kes soovivad oma väljaveokõlvuliseks osutunud või kestuskatse tulemusi parandada, peavad andma kontrolljaamale vastava avalduse, mille alusel kontrolljaam võib võtta korduvaid kestuskatse proove.

§ 76. Kõik järjekorraliste, kui ka korduvate proovide kvaliteedi määramise tulemused võetakse arvesse kestuskatse aasta keskmise kvaliteedipalli väljaarvutamisel.

11. peatükk.

Väljaveo-juust.

§ 77. Väljaveo-juustud peavad koosseisult, omadustelt, välimuselt ning pakkimiselt vastama oma liigi üldistele omadustele ja nõuetele. Neil on vastavalt juustuliigilt nõutav korralik maitse, lõhn, taigna struktuur ja teised liigiomadused.

Juustud peavad olema väliselt puhtad, terved, oma liigi normaalse kuju ja suurusega, ei tohi olla lõhkenud, hallitanud — kui juust pole hallitusjuustude liigist, liigsest käärimisest kerkinud, ei tohi sisaldada roiskunud kohti või roiskumise tunnuseid ega olla muul viisil riknenud.

§ 78. Piimarasva sisalduse järgi juustu kuivaines väljaveojuustud jagunevad: koorejuustuks — 50%, täisrasvaseks ja konservjuustuks — 45%, rasvaseks — 40%, kolmveerand-rasvaseks — 30%.

§ 79. Šveitsi- ja teisi kõvu juuste, milliste rasvaprotsent on alla juustule märgitud rasvaprotsendi määra, lubatakse välja vedada ainult kontrolljaama laboratooriumi määramisel selgunud rasvasisalduse rühmas. Hollandi ja teisi poolpehmeid ning pehmeid juuste, milliste rasvaprotsent on alla juustul või pakendil märgitud rasvasisalduse, väljaveoks ei lubata.

§ 80. Väljaveoks valmistatud šveitsijuustudel peab olema juustutööstustes juustu kahele küljele veekindla värviga märgitud kontrolljaama poolt ettekirjutatud kujul ja suuruses juustutööstuse registri-number, juustu valmistusaeg ja rasvasisalduse määr.

§ 81. Enne väljaveokõlvuliseks tunnustamisele esitamist tulevad juustud puhastada, kaaluda ja sortida, eraldades rikutud välimusega väljaveokõlbmatud juustud.

§ 82. Juustud tulevad esitada lahtiselt valmistusvanuse järjekorras, šveitsi- ja teised suured juustud üksiku juustu kaupa järjekorra numbriga varustatult, hollandi ja teised poolpehmed ning pehmed juustud partiidena juustutööstuste kaupa, partii suurusega kuni 100 juustu.

§ 83. Kontrollimisel kontrollkomisjon arvestab juustude välistust ja üldist kvaliteeti. Šveitsi- ja teiste suurte juustude kvaliteedi määramine teostatakse puuriproovide võitmise teel ning hollandi ja teiste poolpehmete või pehmete juustude lahtilõikamise teel. Enne kontrollimist šveitsijuustus võib olla kuni kaks puurauku, üle kahe puurauguga juust määratakse madalamasse sorti. Kõik teised juustud peavad täiesti puurimata olema.

§ 84. Kontrollkomisjon saadab šveitsi- ja teistest suurtest juustudest kuni 20 juustust, ning kõigist teistest kuni 100 juustulisest partiist vähemalt ühe proovi laboratooriumile tarvilisteks määramisteks.

Määramise tulemus kehtib kogu partii kohta millest proov võetud.

§ 85. Kvaliteedi määramisel võetakse arvesse ka juustu käärimisaugu moodustist, kusjuures väljaveokõlvuliseks tunnustatud šveitsijuust jaotatakse veel liikidesse augumoodustise järgi.

Suurte enam-vähem ühtlaste aukudega juust arvatakse A liiki, keskmise augusuurusega või ebaühtlase augusuuruse, -jaotuse või -puhtusega juust B liiki ning väikeste aukudega, sisemiste lõhedega, aukudeta või korratu augumoodustisega juust C liiki.

C liiki arvatud juustude kvaliteet määratakse 10 palliga ning neid lubatakse välja vedada ainult ümbertöötlemise otstarbeks.

Üle 11 palli hinnatakse ainult üle 65 kg-kaaluliste šveitsijuustude kvaliteeti. Alla 50 kg-kaalulisi šveitsijuuste väljaveoks ei lubata.

§ 86. Juustud tulevad väljaveoks pakkida vastavalt sihtmaa nõuetele kuiva ja puhta pakkematerjaliga uutesse puhtatesse tunnidesse või kastidesse, et juustud transpordil ei saaks rikutud. Juustu pakendid peavad olema kinnitatud traadi ja ekspordööri plommiga või mehaaniliselt pingutatud traadi või metallvitsaga.

Väljaveojuustusid võib asetada ühte pakendisse kontrolljaama poolt lubatud arvul ja viisil.

§ 87. Väljaveojuustu pakendi kaanel peab olema piimasaaduste väljaveo kaubamärk.

Šveitsijuustudel tuleb kaubamärk asetada ka juustu pealispinnale, ratta keskele. Kaubamärgi alla tuleb jätta vaba ruum kontrolli teostamisel pealelöödavale kvaliteeditemplile.

Väljaveokõlvuliseks tunnustatud juustude puurimine ning nende igasuguste kirjade ja märkide tegemine on keelatud.

12. peatükk.

Kondenspiim, steriliseeritud koor, piimapulber ja muud väljaveo-piimasaadused.

§ 88. Kondenspiim võib olla valmistatud täis- või kooritud piimast suhkrulisandiga või ilma. Oma maitset, lõhnalt, välimuselt ja konsistentsilt ta peab olema korralik ja rikkumatu.

Kondenspiima kuivaine ja rasvasisalduse suhtes tuleb valmistajail ja eksportöridel silmas pidada sihtmaade nõudeid.

§ 89. Steriliseeritud koor peab olema valmistatud homogeniseeritud koorest; ta peab olema rikkumatu maitse, lõhna, konsistentsi ja välimusega.

Steriliseeritud koore piimarasva sisaldus peab vastama sihtmaa nõuetele.

§ 90. Kondenspiim ja steriliseeritud koor tulevad pakkida steriilsetesse valgest plekist õhukindlatesse toosidesse, millised ei tohi anda väheimatki kõrvalmaitset ega muul viisil põhjustada saaduste riknemist.

Suhkrulisandita kondenspiima ja steriliseeritud koore toosid tulevad pärast sulgemist steriliseerida.

§ 91. Kondenspiima ja steriliseeritud koore toosid peavad olema sildistatud etiketiga, kuhu on märgitud saaduse liiginimetus, netokaal ja piima rasvasisalduse alammäär.

Tooside kuju, suuruse ja etiketi pealkirjade keele ning muus asjus tuleb silmas pidada sihtmaade nõudeid.

§ 92. Kondenspiima ja steriliseeritud koore toosid tulevad pakkida sihtmaa nõuete kohaselt uutesse puhtatesse kastidesse. Kastid peavad kandma järjekorranumbrit ja piimasaaduste väljaveo kaubamärki. Kaubamärgi alla tuleb jätta vaba ruum pealelöödavale kvaliteeditemplile.

Kastid peavad olema suletud traadi ja saadusi valmistanud tööstuse plommiga või mehaaniliselt pingutatud traadi või metallviitsaga.

§ 93. Piimapulbrit võib valmistada täis- või kooritud piimast, ilma igasuguste lisanditeta, mis ei ole piimast pärit.

Piimapulber peab olema korraliku maitse, lõhna ja välimusega ning ei tohi sisaldada kõrbenud või kokkukleepunud tükke. Oma valmistusviisilt ja muudelt omadustelt ta peab vastama sihtmaa nõuetele.

Täispiima pulber peab sisaldama vähemalt 24% piimarasva ja vett mitte üle 5%.

§ 94. Väljaveoks valmistatud piimapulber peab olema pakitud kontrolljaama poolt lubatud viisil tugevatesse ja puhtatesse pakenditesse.

Piimapulbri pakendid peavad kandma piimasaaduste väljaveo kaubamärki, mille alla tuleb jätta vaba ruum pealelöödavale kvaliteeditemplile.

§ 95. Kontrollkomisjonile tulevad esitada: kondenspiim ja steriliseeritud koor valmistuspartiiide kaupa, piimapulber ja teised käesolevas määruses nimetatud piimasaadused piimatööstuste järgi, partiidena mitte rohkem kui 20 kohta.

§ 96. Väljaveoks esitatud kondenspiima ja steriliseeritud koore igast valmistuspartiist ning piimapulbri ja teiste käesolevas määruses nimetamata piimasaaduste kuni 20 kohalisest partiist avab kontrollkomisjon vähemalt ühe pakendi kvaliteedi määramiseks, saates neist proove laboratoorseks määramiseks.

Avatud pakendi kontrolli tulemus kehtib kogu esitatud partii kohta.

§ 97. Teised, käesolevas määruses nimetamata piimasaadused peavad koosseisult, maitset ja teistelt omadustelt vastama oma liigi üldistele ja sihtmaa erinõuetele. Nende pakkimisel tuleb silmas pidada saaduse iseloomu ja omadusi ning sihtmaade erinõudeid. Pakised kontrolljaama nõudmisel peavad kandma kaubamärki ning teisi vajalikke andmeid või märkusi.

13. peatükk.

Kontrollitud piimasaaduste märkimine kvaliteeditemplitega.

§ 98. Väljaveokõlbuliseks tunnustatud esimesesordilised piimasaadused varustatakse kontrolljaama poolt punasevärvilise eesti piimasaaduste esimese sordi kvaliteeditempliga, milles ingliskeelne tekst „Estonian dairy produce control FINEST“. Templi kujud on järgmine:

§ 99. Piimaühingute Keskliit „Võieksport“ on õigustatud märkima esimesesordiliseks tunnustatud võipakendeid, kui see müüakse järjekindlalt samadele ostjatele ning valmistatakse erinõuete kohaselt, punasevärvilise lisatempliga „CONTRACT DAIRY“, koos kontrolljaama poolt lubatud lisatekstiga.

§ 100. Kontrolljaamal on õigus kvaliteedi määramisel esimesesordiliseks tunnustatud võid jätta märkimata I sordi kvaliteedi-

templiga ning märkida seda teise sordi kvaliteeditempliga, kui või on pärit piimatööstusest, mille viimase järjekordse või korduva kestuskatse tulemus langes alla väljaveokõlvulise või kvaliteeditaseme.

§ 101. Väljaveokõlvuliseks tunnustatud teisesordilised piimasaadused varustatakse kontrolljaama poolt violettvärvilise eesti piimasaaduste teise sordi kvaliteeditempliga, milles ingliskeelne tekst „Estonian dairy produce control FINE“. Templi kuju on järgmine:

§ 102. Kontrollimisel väljaveoks keelatud piimasaaduste pakendid varustatakse violettvärvilise templiga „Väljaveoks keelatud. P.V. Kontrolljaam“. Nimetatud tempel tuleb lüüa väljaveoks keelatud saaduste iga pakendi kaanele ja kaubamärgile.

Väljaveoks keelatud šveitsi- ja teistele suurtele juustudele lõigatakse kontrollkomisjoni poolt väljaveokeelu märkusena tähed „V.K.“.

§ 103. Kvaliteeditemplid lüüakse kontrolljaama ametniku järelevalvel kõige nähtavamale kohale: või-pakenditel kaanele ja ühele kaubamärgiga lauale, teistel piimasaadustel pakendil leiduva kaubamärgi alla. Juustudel, mille pinnal peab esinema kaubamärk, lüüakse kvaliteeditempel ka juustu pinnale kaubamärgi alla.

§ 104. Ümbertöötlemise otstarbel väljavedada lubatud šveitsijuustudel ja nende pakenditel asendab kvaliteeditemplit violettväriline eritempel ingliskeelses tekstis „FIT ONLY FOR PROCESSING. Estonian government cheese control“ või saksakeelses tekstis „NUR FÜR SCHMELZKÄSE. Kontrollstation. Estland“.

14. peatükk.

Väljaveo-piim ja nõuded selle koosseisu, omaduste, tootmise ning väljaveoks valmispaneku kohta.

§ 105. Eestist on lubatud välja vedada toorest või pastööritud rööskpiima, mille tootmine, väljaveoks valmispanek ning väljavedu kuulub kontrolljaama järelevalve alla.

§ 106. Väljaveoks lubatav rööskpiim peab olema värsk ja normaalne segupiim, millest ei ole kõrvaldatud ühtegi selle loomuliku koosseisu osa ega midagi juurde lisatud. Oma koosseisult ja omadustelt ta peab vastama alljärgnevatele nõuetele:

- 1) rasvasisaldus mitte alla 3,2%;
- 2) rasvavaba piima kuivainet mitte alla 8%;
- 3) erikaal $+15^{\circ}$ C temperatuuris 1,028 kuni 1,034;
- 4) happekraad Thörneri järgi 14° kuni 20° ;
- 5) maitse ja lõhn normaalselt värsked ilma mingisuguse kõrvalmaitse või võõrlõhnata;
- 6) kestus reduktaasikatsul mitte alla 3 tunni;
- 7) puhtuse proovil ei tohi jääda kurnariidele silmaga nähtavat mustust.

Peale eeltoodud üldnõuete rööskpiim peab vastama veel sihtmaa erinõuetele mikroorganismide sisalduse, koosseisu või muude omaduste suhtes. Need erinõuded on eksportör kohustatud teatavaks tegema piima tootjatele, valmispanejatele ja kontrolljaamale.

§ 107. Välja vedada on keelatud piima:

- 1) mis on pärit majapidamistest, kus esineb mõni järgmistest loomataudidest või nakkushaigustest: põrnataud — anthrax, kohisev muhutaud — gangraena emphysematosa, veiste ja põtrade taud — septicaemia haemorrhagica bovum, marutaud — lyssa vel vabies, suu- ja sõrataud — apthae epizooticae, brutselloos — abortus anzooticus, salomonella gruppi kuuluvate pisikute põhjustatud soolte- ja maopõletik, samuti kui majapidamise karjas esineb nimetatud haiguste kahtlasi loomi, või loomi, kes eristavad nimetatud haigusi tekitavaid pisikuid;
- 2) mis on pärit loomadelt: kes on lahtises tiisikuses, udarapõletikus, kelle udara välisnahal esineb rõugeid; keda on poogitud põrnataudi vaktsiiniga, kui viimasest pookimisest on möödunud vähem kui 14 päeva; kes põevad pikaldasi haigusi, või kes on palavikus; kellel esineb veremürgitus, veremädasus, rohke nõre jooks suguosadest; keda on arstitud arstimitega või söödetud söötadega, mis võivad muuta piima inimtervisele kahjulikuks; kinnijäävate lehmade piima, keda lüpstakse ainult üks kord päevas ja piima kümne päeva jooksul pärast poegimist;
- 3) mis on ebaloomuliku maitse, lõhna või värvusega või teiste sarnaste omadustega; mille tootmisel või käsitlemisel on teotsenud piima kaudu edasikantavaid nakkushaigusi põdevad või nakkushaiguste pisikuid eristavad isikud;
- 4) mis oma koosseisult ja omadustelt ei vasta tervishoiu ja käesoleva määruse nõuetele.

§ 108. Väljaveo-piima on lubatud kokku võtta või väljaveoks valmis panna majapidamistest, mis kuuluvad ametliku karjakontrolli ja loomatervishoiulise järelevalve alla.

§ 109. Piimatööstused on kohustatud kõikide väljaveo-piima tootvate majapidamiste kohta enne väljaveo-piima vastuvõtu algamist nõutama:

- 1) karjakontrollühisuse tunnistuse, et majapidamine kuulub karjakontrolli alla;
- 2) veterinaararsti tunnistuse, milles on tõendatud, et majapidamise kari on vaba väljaveokeeldu põhjustavatest loomataudidest ja nakkushaigustest.

Veterinaararsti tunnistused tulevad uuendada tervete karjadega majapidamistes üks kord kahe aasta jooksul ja veisetiisikusele reageerivate veistega majapidamistes kaks korda aastas, hiljemalt iga kalendriaasta esimeseks jaanuariks ja esimeseks juuliks.

Tunnistused hoitakse alal väljaveo-piima valmispanejates üksustes ning peavad olema alati kättesaadaval järelevalve teostajale.

Samad nõuded kehtivad ka väljaveo-piima valmispanejate üksikmajapidamiste kohta.

§ 110. Nakkushaiguste või loomataudide esiletulekul väljaveo-piima valmispanejad piimatööstused ja majapidamised on kohustatud haiguskahtlastest majapidamistest piima vastuvõtu ja valmispaneku katkestama, talitades Nakkushaiguste vastu võitlemise seaduse (RT 1933, 94, 682) ja Loomataudide vastu võitlemise seaduse (RT 1923, 60, 73) nõuete kohaselt.

§ 111. Väljaveo-piima valmispanejad piimatööstused ja majapidamised peavad olema varustatud nõuetekohaste puhtate ruumidega, puhta vee ja jää tagavaradega.

Ruumide seisukord ja kasutamiseviis ei tohi põhjustada väljaveo-piima rikkumist.

§ 112. Sisseseaded väljaveo-piima valmispanejais piimatööstustes ja majapidamistes peavad võimaldama: piima puhast ja korralikku käsitlemist, jahutamist alla $+5^{\circ}\text{C}$ ning piima väljaveonõude auru abil steriliseerimist.

Väljaveo-piima valmispanejad piimatööstused võivad väljaveoks kokku võtta piima ainult neist majapidamistest, kus piima kodune jahutus ja hoid jää-, külmavee- või mehaanilise jahutusseadeldisega on teostatud alla $+7^{\circ}\text{C}$.

§ 113. Rõõskpiima väljaveoks valmispanekul piimatööstused ja majapidamised on kohustatud:

- 1) teostama igal vastuvõtupäeval kõikide väljaveo-piima tootvate majapidamiste piimast lõhna ja maitseproovide võtmist ning väljaveoks valmispandavast segupiimast rasvasisalduse määramist, reduktaasikatsu, puhtuseproovi ning happekraadi ja piima erikaalu määramist laktodensimeetri abil;

- 2) kontrollima vähemalt üks kord nädalas iga tootja piima puhtuseproovi ja reduktaasikatsu abil, happekraadi ja piima-veonõude seisukorda;
- 3) laskma kontrollida vähemalt kaks korda aastas veterinaararstil iga majapidamise piima streptococcus agalactiae suhtes;
- 4) kandma kontrolli tulemused eriti selleks peetavasse raamatusse, milline peab olema järelevalve teostajale alati kättesaadav.

§ 114. Andmed igapäevaste väljaveoks valmispandud segu-piima kontrollkatsude kohta tulevad iga nädala kohta kokkuvõetult esitada järgmise nädala jooksul kontrolljaamale.

§ 115. Väljaveo-piima tootjate piim, vastavalt reduktaasikatsu tulemustele arvestatakse nädala viisi kvaliteediklassidesse.

Piimatööstused on kohustatud väljaveo-piima tootjaile piima-hinna väljamaksmist teostama kvaliteediklasside alusel.

§ 116. Piima väljavedu peab toimuma puhtates ja korralik- kudes veonõudes, millised piimale ei anna mingit maitset või lõhna ega muul viisil ei põhjusta piima riknemist. Veonõud peavad olema enne väljaveo-piimaga täitmist auru abil steriliseeritud.

Veonõud tulevad täita nõu normaalse mahutavuseni. Sama kvaliteediga väljaveo-piima koguhulk ei tohi olla alla 300 kg.

§ 117. Väljaveo-piima veonõud tulevad sulgeda piima valmis- pannud üksuse plommiga. Iga veonõu küljes, seespool plommi, peab leiduma vastava üksuse registrinumbriga väljaveo piima kontroll- märk, kui seda tarvitatakse.

Kontrollmärgi teisele küljele tuleb märkida: samakvaliteedilise saadetise partiinumber, partiis olevate veonõude arv ja nõus oleva piima netokaal. Need andmed tulevad tõestada piima valmispaneku eest vastutava isiku allkirjaga.

Kontrollmärkide tarvitamine piimale, mis ei vasta väljaveo- nõuetele, on keelatud.

Väljaveo-piima veonõud võivad kanda kaubamärki ja muid kontrolljaama poolt lubatud vajalikke märkusi.

§ 118. Raudteetranspordile üleandmisel väljaveo-piim ei tohi ületada $+7^{\circ}\text{C}$ temperatuuri. Piima transport tuleb teostada isoter- milistes jahutatud vagunites.

Väljaveo-piima eksportörid on kohustatud hoolitsema piima korraliku laadimise ja transpordi teostamise eest.

15. peatükk.

Pastööritud väljaveo-koor.

§ 119. Väljaveo-koore pastöörimine peab toimuma vähemalt $+85^{\circ}\text{C}$ juures. Ta peab omama normaalse rõõsakoore maitse, lõhna ja välimuse. Koor ei tohi sisaldada muid, lehmapiimast mitte pärit- olevaid aineid, mingisuguseid konserveerimisaineid ega teisi lisandeid.

Rasvasisaldavuselt, happekraadilt ja teistelt omadustelt koor peab vastama sihtmaa nõuetele.

Koore bakterioloogilise standardi nõuded, vastavalt pastööritud koore sihtmaa nõuetele, määrab kindlaks kontrolljaam.

§ 120. Väljaveoks tuleb koor valmis panna puhtatesse veonõudesse, mis koorele ei anna mingisugust kõrvalmaitset ega põhjusta muul viisil koore riknemist.

Veonõud peavad enne tarvitusele võtmist steriliseeritud olema. Nõud tulevad täita normaalse mahutavuseni, kusjuures sama kvaliteediga koore hulk väljaveol ei tohi olla alla 150 kg.

§ 121. Pastööritud koore veonõud tulevad sulgeda koort valmistanud piimatööstuse plommiga. Iga veonõu küljes, seespool plommi peab leiduma pastööritud koore kontrollmärk, kui seda tarvitatakse.

Kontrollmärgi teisele küljele tuleb märkida sama kvaliteediga koore valmistuspartii number, koore veonõude arv ja nõus oleva koore netokaal. Need andmed tulevad tõestada selle piimatööstuse vastutava juhataja allkirjaga, kus koor valmistati.

§ 122. Raudteetranspordile üleandmisel koor ei tohi ületada $+7^{\circ}$ C. Koore transport tuleb teostada isotermilistes jahutatud vagunites.

16. peatükk.

Väljaveo-piima ja pastööritud koore väljaveokontrolli ja järelevalve teostamine.

§ 123. Väljaveetava rööskpiima ja pastööritud koore tootmise ja valmistamise ning väljaveoks valmispanemise järelevalvet ja kontrolli teostab kontrolljaam vajaduse järele revideerimiste, proovide võtmise, kohapealse kvaliteedi kontrolli ja laboratoorse järelekontrolli teel.

§ 124. Revideerimiste, kontrolli teostamise ja proovide võtmise kohta koostab selle teostaja vastava protokoll. Ärakiri protokollist koos laboratoorse analüüsi tulemustega antakse välja eksportöriale, kelle kaudu saaduste väljavedu toimub.

Avatud veonõud, millelt kõrvaldati kontrolli otstarbel piimatööstuse plomm, suletakse kontrolljaama plommiga.

§ 125. Kui selgub kontrollitud saaduste väljaveonõuetele mittevastavus, kõrvaldatakse valmispannud väljaveo-piima või pastööritud koore kõikidelt samakvaliteediliseks märgitud veonõudelt piimatööstuse plommid ja kontrollmärgid, milleta nende saaduste väljavedu on keelatud.

Samuti on kontrolli ja järelevalve teostajal õigus keelata valmistatud koort või kokkuvõetud piima väljaveoks valmis panna, kui selgub selle kvaliteedi väljaveonõuetele mittevastavus.

17. peatükk.

Registreeritud piimatööstuste ja majapidamiste registreerimise tühistamine ja saaduste väljaveolubade nõutamise kord.

§ 126. Kontrolljaam tühistab piimatööstuse või majapidamise registreerimise ja kustutab registreeritud üksuse väljaveosaaduste valmistajate nimestikust:

- 1) kui registreeritud üksus on likvideeritud või oma tegevuse lõpetanud;
- 2) kui registreeritud üksus aasta jooksul ei ole esitanud väljaveoks piima või piimasaadusi.

§ 127. Kontrolljaama juhatajal on õigus kas teatavaks tähtsajaks või alaliseks tühistada piimatööstuse või majapidamise registreerimist, kui:

- 1) piimatööstus või majapidamine esitab väljaveoks võltsitud koosseisuga piima või piimasaadusi;
- 2) väljaveo-piima valmispaneve piimatööstus või majapidamine rikub käesolevas määruuses ettenähtud rahvatervishoiu või loomatervishoiu nõudeid;
- 3) piimatööstus või majapidamine ei täida käesoleva määruuse nõudeid ehituste, sisseseadete, tegevuse ja vastuvõetava piima kvaliteedi kontrolli alal;
- 4) piimatööstus või majapidamine tarvitab temale väljaantud kontrollmärke määruuse nõuete vastaselt, või kasutab uuesti juba tarvitatud kontrollmärke;
- 5) piimatööstuse või majapidamise poolt esitatavate väljaveosaaduste juures või registreeritud üksuses esineb puudusi, mis nõuavad väljaveosaaduste valmistamise otsest katkestamist;
- 6) piimatööstuse väljaveokõlvuliseks tunnustamisele esitatud saadused kvaliteedi määramisel on kolm korda järgemööda väljaveoks keelatud;
- 7) piimatööstuste või majapidamiste poolt väljaveoks valmis pandud piim või koor on kontrollimisel kolm korda järgemööda või neli korda vaheldumisi, seitsme üksteisele järgneva kontrollimiskorra hulgast olnud väljaveoks keelatud kvaliteeditasemega;
- 8) piimatööstus käesoleva määruuse vastaselt piimasaadusi teiskordselt väljaveoks esitab;
- 9) piimatööstuste või majapidamiste omanikud, tööstustehnilised juhatajad või nende asemikud takistavad või raskendavad käesoleva määruuse alusel teotsevatele järelevalve ja kontrolli teostajatele nende ametiülesannete täitmist;

- 10) piimatööstuste või majapidamiste omanikud või tööstustehnilised juhatajad ei täida antud tähtajaks kontrolljaama nõudmisi, ettekirjutusi ja korraldusi;
- 11) piimatööstused õigeaegselt ei registreeri juurdetulevaid allüksusi või ei teata otsekohe allüksustena registreeritud üksuste tegevuse lõpetamisest;
- 12) omaette registrinumbri all registreeritud piimatööstust ei juhi Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli seaduse § 7 nõuetele vastav tööstustehniline juhataja.

Kontrolljaama juhataja otsuse peale võib anda kaebusi Põllumajanduse Osakonna direktorile Administratiivmenetluse seaduses ettenähtud korras.

§ 128. Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli seaduse § 2 teises lõikes nimetatud piima või piimasaaduste väljaveoloa saamiseks esitavad asutised ja isikud, kes soovivad välja vedada nimetatud saadusi, vastava avalduse Põllumajanduse Osakonna kaudu Põllutöoministrile. Avaldus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) väljaveoloa soovija täielik nimi ja kodakondsus;
- 2) senine tegevus kaubanduslikul alal ja eriti piimasaaduste väljaveo alal;
- 3) senine tegevus ja kavatsused Eesti piimanduse arendamise alal;
- 4) väljaveo äri nimetus ja asukoht.

18. peatükk.

Lõppeeskirjad.

§ 129. Käesoleva määruse teostamiseks on Põllumajanduse Osakonna direktoril õigus anda juhtnõure.

§ 130. Käesoleva määruse jõustumisega kaotavad kehtivuse Piimasaaduste väljaveo kontrolli teostamise määrus (RT 1933, 46, 375; 1933, 53, 426 ja 1935, 20, 190) ja Juustu väljaveo kontrolli teostamise määrus (RT 1936, 50, 416).

§ 131. Käesolev määrus hakkab kehtima 15. aprillist 1938, välja arvatud § 109, mis hakkab kehtima 1. juulist 1938.

Kontrolljaamal on õigus määruse § 24 viimasel lõikes, § 25, 27, 29 teises lõikes ja § 31 loetletud nõudmiste täitmiseks piimatalitustele eraldi tähtaegu määrata.

Põllutöominister A. Tupits.

Põllumajanduse Osakonna direktor K. Liidak.

Kõigile Kontrolljaamas registreeritud piimatööstustele.

Alates 15. aprillist k. a. kehtib eeltoodud „Piima ja piimasaaduste väljaveokontrolli teostamise määrus“. Kontrolljaam juhib kõigi registreeritud piimatööstuste tähelepanu sellele, et alates märgitud tähtajast on nad kohustatud oma tegevuse korraldama vastavalt uue määrase eeskirjadele.

Et hõlbustada piimatööstuste juhtivail isikuil ning piimatalituste juhatajail-meieritel, kui ka laiemal piimatootjate perel orienteerumist küllalt ulatusliku määrase olulisemates täiendustes või muudatustes, selleks on toodud alljärgnev kirjeldava iseloomuga kokkuvõtte, milline sisaldab ühtlasi Kontrolljaama korraldusi ja juhtnööre vastavate nõuete teostamiseks (trükitud rasvases kirjas).

Määrus üldiselt põhjeneb senini kehtiva määrase alustel ja põhimõtteil. Ta on täiendatud uute osadega väljaveopiima, kondenspiima, koore, piimapulbri ja mõningate teiste piimasaaduste väljaveo nõuete ja väljaveo kontrolli korraldamiseks. Ühtlasi aga sisaldab ta rea ulatuselt vähemaid, kuid sisuliselt vägagi olulisi, uuendusi ja muudatusi, millised tingitud meil kiirelt areneva piimatööstusliku tegevuse otstarbekohasema korraldamise vajadusest. Kokkuvõttes on käsitletud ainult need uuendused ja muudatused, millised puutuvad otseselt piimatööstusi, nende registreerimist, ehitisi, sisustust, tegevust, juhtimist ning kohustusi; kuna tehnilise kontrolli läbiviimise küsimused on käsitletud vaid seevõrra, kui palju nad pakuvad huvi piimatööstuste juhtivatele tegelastele või meieritele. Küsimused leiavad käsitlust üksikute rühmade kaupa, kusjuures sulgudes on tehtud viide vastavale määrase paragrahvile.

Piimatööstuste ja majapidamiste registreerimine. Olulisemaiks muudatusiks on, et uue määrase kohaselt esineb kaks üksteisest sõltumatut registrit. Üks — senini kasutuselolnud register sisaldab piimatööstusi, millised valmistavad lõplikult väljatöötatud väljaveo piimasaadusi (§ 3). Teine — uena juurdetulev register sisaldab väljaveopiima või pastööritud koort väljaveoks valmispanevaid piimatööstusi, kusjuures ka üksikut majapidamist on võimalus registreerida väljaveopiima valmispanijaks (§ 4). Ühte registrisse kuulumine ei too kaasa automaatselt teise registrisse kuulumist, vaid kumbakski on vajalik eraldi registreerimine (§ 4). Ühtlasi kuuluvad registreerimisele kindla korra järgi esimese (s. o. väljaveo piimasaaduste valmistajate) registri juurde allüksustena koorejaamad ning piima vastuvõttepunktid (§ 3). Kontrolljaama juhataja registreerib vastava tööstuse või majapidamise valdaja poolt esitatud avalduse põhjal, kusjuures allüksuste registreerimise avaldust ei esita mitte allüksuse omanik (kui ta ei ole sama keskpimatalituse omanik), vaid selle piimatööstuse omanik või pidaja, kus allüksuse saadused lõplikult töötatakse väljaveo piima-

saadusteks (§ 5). Piimatööstuse üleminekul ühe omaniku või pidaja valdusest uue omaniku või pidaja valdusesse, samuti allüksuse üleminekust ühe registreeritud tööstuse alt teise registreeritud tööstuse alla, tuleb enne uue omaniku või pidaja valduses tegevuse alustamist, Kontrolljaamale kirjalikult teatada (§ 9). Eksimused viimase nõude suhtes tingivad kogu piimatööstuse kustutamise väljaveo piimasaaduste valmistajate registrist (§ 127 punkt 11).

Vastavalt neile eeskirjadele Kontrolljaam juhib väljaveopiima valmispanejade üksuste tähelepanu sellele, et nad esitaksid Kontrolljaama juhatajale sooviavaldused vastavaks registreerimiseks. Teistelt, varem registreeritud piimatööstustelt uuesti registreerimist ei nõuta.

Väljaveo märgid on oluliselt jäänud muutmata. Uuena on juurde tulnud ühtlane kaubamärk kõigile teistele piimasaadustele peale või, mille kasutamise viisi ja suuruse mitmesugustel piimasaaduste pakistel määrab kindlaks Kontrolljaam. Piimatööstustel ja ekspordööridel, kellel on vajadust nimetatud kaubamärgi kasutusele võtmiseks, tuleb pöörduda otseselt Kontrolljaama poole.

Märki võivad kasutada ainult väljaveo saaduste valmistajatena registreeritud piimatööstused või neid piimasaadusi väljaveoks pakivad ekspordöörid (§ 14).

Kontrollmärkidest tulevad uutena juurde väljaveopiima ning pastööritud koore veonõudele kasutatavad kontrollmärgid. Esialgelt neid märke aga ei tarvitata.

Piimatööstuste ehitusi ja sisseseadeid käsitavad küsimused leiavad vastavalt meie kiirelt areneva piimatööstuse vajadustele, märksa laiemaulatuslikku ja üksikasjalist käsitlust, kui senikehtivas määruses.

Ulatuslikum on kindlasti nõue, mille kohaselt kõik uued piimatööstushooned (ka koorejaamad) tulevad püstitada tulekindlast ehitusmaterjalist, tulekindlate tööstusruumide lagedega (§ 21). Sellega kõrvaldatakse alaline kõdunemisoht, mis valitseb kõik või osaliselt puust ehitustes piimatööstuses valitseva rohke niiskuse tõttu. Ka muutub hallituse vastu võitlemine tulekindlais püsivehitustes märksa hõlpsamaks.

Piimatööstuste (nii keskipiimatalituste kui ka koorejaamade) hoonete ehitamise või ümberehitamise projektid määruse § 22 kohaselt peavad Kontrolljaama poolt kõlvuliseks tunnistatud olema.

Käesolevaga Kontrolljaam juhib registreeritud piimatööstuste tähelepanu sellele, et ehitusprojektid tulevad kõlvuliseks tunnistamiseks esitada kõigi nende uute tööstushoonete ehitamise või ümberehitamise kohta, millistega alustatakse pärast 15. aprilli s.a., vaatamata sellele, kas vastav projekt on koostatud enne või pärast nimetatud tähtaega. Ühtlasi hoiatab Kontrolljaam, et uusi või ümberehitatavaid piimatööstushooneid, milliste suhtes on jäetud täitmata projektide kõlvuliseks tunnistamise nõue, ei registreerita väljaveo saaduste valmistamise otstarbel.

Samuti üksikasjalisemat käsitlust leiavad nõuded siseehituse läbiviimiseks (§ 23), kus peale üldnõuete — valgustuse, õhuvahetuse ning avaruse — on toodud rida üksikasjalisi erinõudeid, millistes ka siseehituses tõstetud esile tulekindlad ehitusmaterjalid, millised soodustavad paremat tööstuse puhtust ja korrashoidu. Piimatööstushoone enese ja ümbruse küsimusi käsitab § 24, kusjuures viimase löike nõude suhtes (WC) Kontrolljaamal on õigus uute ehituste teostamiseks tähtaegu anda. Vastavad tähtajad piimatööstustele, keda küsimus puudutab, antakse Kontrolljaama poolt revideerimiste korral vastavalt tarvidusele ning ümberehitusvõimalustele.

Rida uusi — möödapääsemata vajadusega nõhdeid on püstitatud piimatööstuste kõrvalruumide (§ 27), koore- ja või hoiuruumide (§§ 25, 26), veevarustuse (§ 29) ning sisseseadete (§§ 31, 32) alal. Ka nende nõuete rakendamine on määrustega jäetud Kontrolljaama poolt antavaile tähtaegadele, milliseid antakse samuti revideerimiste korras. Seejuures uute ehituste teostamisel või olemasolevate ümberehitamisel ehk sisseseadete täiendamisel või uuendamisel need nõuded tulevad, ilma erikorralduseta tähtaegade suhtes, koos muu ümberkorraldusega teostada. Igal juhul Kontrolljaam või hoiuruumide, jahutusseadeldiste, veevarustuse, pakkematerjalide hoidmise küsimusi rakendab esijoones ning võimalikult kiiresti, millega vastavatel piimatööstustel tuleb arvestada.

Neist küsimusist põhjanevama ulatusega ning mõjuga meie piimatööstuse edaspidisele arengule on mehaaniliste külmutusseadeldiste ja jahutatavate võihoidlate sisseseadmine. Need sisuliselt ligidaselt seotud muudatused vabastavad suures ulatuses meie piimatööstuse ilmastiku mõjude alt ning kõrvaldavad lõpuks need saatuslikud vead, mis tehti meie piimatööstuste loomisajal. Ka puurakmeliste kaevude ning puust veereservuaaride kõrvaldamine koos nõuete kohaste pakkematerjali hoiuruumide ning aurutamisseadeldiste soetamisega kohtades, kus need seni puudusid, aitavad kaasa meie piimatööstuse vabanemiseks mitmeistki saaduste kvaliteeti ohustavaist asioludest, esijoones hallitushädaohust, vägagi tuntavalt.

Piim, millest valmistatakse väljaveosaadusi, peab olema värske ning rikkumata kvaliteediga, sest muidu pole mingit võimalust kvaliteedi alal võistlemiseks teiste maailma parimatega. Sellekohaselt on ka vastuvõetavale piimale määruses pühendatud eri peatükk.

Kontrolljaam juhib piimatööstuste omanikkude ning vastutavate tööstusjuhatajate (meierite) tähelepanu sellele, et peale üld-tervishoidlikkude, looma-tervishoidlikkude ning Piimaseadusega vastuvõtuks keelatud haiguskahtlase või tervist ohustava piima väljaveo piimasaaduste valmistamisel on keelatud vastu võtta piima, mille kestus enne vastuvõttu reduktaasi katsul kindlaksmääratud neljandale kvaliteediklassile (vt. § 38 teine lõige) ja mis on hoitud või toodud piimatööstusesse roostes või halvasti puhastatud veonõudes (§ 33). Nime-

tatud keeldude vastu eksimusi Kontrolljaam kontrollib kõige valjemas korras, võttes tarvitusele mõjuvaid abinõusid sel alal väärnämete kõrvaldamiseks.

Piima kvaliteedi kindlaksmääramises on vähemaid muudatusi. Sellekohaselt puhtuse- või kurnaproovi suhtes on muudetud kohuslikuks standart suurusega põhjaproov.

Piima kvaliteedi kindlaksmääramisel reduktaasikatsu (§§ 34, 36, 113) teostada Blauenfeld-Twede originaaltablettidest valmistatud lahu abil $+38^{\circ}$ kuni $+42^{\circ}\text{C}$ temperatuuris. Lahu valmistamisel üks Blauenfeld-Twede tablett lahustada 200 kuupsentimeetris destilleeritud vees ning lahusest lisada 40 kuupsentimeetrilise mahuga proovidele üks kuupsentimeeter ning 20 kuupsentimeetrilise mahuga proovidele pool kuupsentimeetrit.

Ühflase tablettide väärtuse ning tarviliku värskuse, samuti eksimustest hoidumise otstarbel on soovitatav, et piimatööstused tarviliku tablettide tagavara soetaksid P. K. „Võiekspordi“ kaudu.

Juurde on tulnud maitse, lõhna ja veonõude seisukorra pidev kontroll (§ 34). Ka piima arvestamine kvaliteediklassidesse püsib endisel alusel, ainult on täpsustatud klassidesse arvestamise aja ning viisi küsimused. Seejuures klassidesse arvestamine toimub proovide klassinumbrate keskmise alusel, vähemsoodustuse põhimõttel (§ 37 II lõige). Olgu selle selgituseks näited:

a) Poole kuu jooksul määrati piimatooja piimas reduktaasikatsu kaks korda tulemustega I ja II klass. Siit arvestamisel

$$\frac{1 + 2}{2} = 1,5,$$

milles murdosa (0,5) otsustab kindlaks määratava kvaliteediklassi ligema madalama kvaliteedilise klassi — II kasuks, kuigi tulemus asub 1 ja 2 seega I ja II kl. vahekojal.

b) määrati piimatooja piima kvaliteeti kolm korda tulemustega I, III, III klass. Siit arvestamisel

$$\frac{1 + 3 + 3}{3} = 2,3,$$

milles murdosa (0,3) otsustab kindlaksmääratava kvaliteedi klassi ligema kõrgema kvaliteedilise — II klassi kasuks.

c) määrati kvaliteeti viis korda tulemusega III, IV, II, IV, I. Siit arvestamisel

$$\frac{3 + 4 + 2 + 4 + 1}{5} = \frac{14}{5} = 2,8,$$

kus murdosa (0,8) otsustab ligema madalama kvaliteedilise — III klassi kasuks.

Kvaliteedi alusel mahaarvestamisel alates aprillikuu teise poolega piimatööstused on kohustatud mahaarvamisi teostama uue määruse normide kohaselt, s. o. maha arvata reduktaasikatsu alusel kolmandasse kvaliteediklassi kuuluvailt piimadelt vähemalt viis protsenti ja neljandasse kvaliteediklassi kuuluvailt piimadelt vähemalt kümme protsenti piima hinnast. Ka nimetatud nõude (§ 38 I lõige) täitmise suhtes teostab Kontrolljaam järelevalvet, kasutades korratuste vältimiseks kõiki selleks temale usaldatud abinõusid.

Kvaliteedi trahvi summe ei või kanda piimatööstuse brutotulusse, vaid neid tuleb rakendada üldisele piimakvaliteedi parandamise tööle, nagu: karjakontrollringide toetamiseks, lüpsi ja piimahoiu võistluste korraldamiseks ja auhindamiseks, jäätagavarade ühiseks soetamiseks jne. või ka paremate (püsivalt I klassi kuuluvate) piimatoojate premeerimiseks (§ 38 viimane lõige).

Edasi Kontrolljaam juhib piimatööstuste omanikkude ja vastutavate juhatajate tähelepanu sellele, et piimatoojailt, kelle piim kvaliteedi määramisel kahel üksteisele järgneval määramisel on langenud neljandasse klassi, on lubatud piima vastu võtta ainult pärast seda, kui eelkontrolliga on kindlaksmääratud, et piim ei kuulu neljandasse klassi. Eelkontrolli võib lõpetada alles pärast seda, kui vastava piimatooja piim ühe nädala jooksul püsivalt on olnud väljaveosaaduste valmistamiseks lubatud kvaliteedi tasemega (parem kui IV klassi kuuluv). Eelkontrolli tulemused tulevad järelevalve otstarbel nii piimatooja isiklikku, kui ka piimatööstuse vastuvõturaamatusse märkida. Proovide teostamisel ei ole vajalik nimetatud eelproovi kvaliteedi lõplik kindlaksmääramine, kui ka arvessevõtmine poolekuu kvaliteediklassi arvestamisel.

Piimatööstuste tegevuse ning juhtimise küsimused on koondatud eri peatükki. Peale üldiste puhtuse ja korralikkuse nõuete (§ 39 ja 41) leiavad seal käsitlemist piimatööstuste juhtimise küsimused ning registreeritud piimatööstuste mitmesugused kohustused.

Piimatööstuste juhtimise, selle tegevuse eest vastutuse ning üksikute tööjõudude alluvuse küsimustes senini kahjuks meie piimatööstustes ei ole valitsenud tarvilikult kindlat ning otstarbekohast korda. Korduvalt esineb arusaamatusi ülesannete ja kohustuste osas, millised neist kuuluvad piimaühingu juhatusele kui üldtäitvale organile, millised revisjonikomisjonile kui järelevalve organile ning millist osa piimatööstuse elu ning tegevuse juhtimisel omavad selle tööstustehniline juhataja-meier, arvepidaja ning teised tarvilikud abijõud.

Need arusaamatused, võimupiiride ulatuse segimine (näiteks meierist rippumatu piima vastuvõtja, juhatus või „proovikomisjon“ piima kvaliteedi määrajana, iseseisev raamatupidaja, masinist või meister ehk koorejaamade personal), vajasid lahendust — ning ongi lahendatud määruse § 40 abil sellega, et loetletakse piimatööstuse tehnilise juhataja — meieri vastutavuse ulatus, õigused ning personali alluvus temale.

Kui teiste seaduste kohaselt piimaühingu juhatus on üld-täide-saatvaks võimaks, ning revisjonikomisjoni ülesandeks on valvata juhatuse tegevuse seadusepärasuse üle, siis väljaveokontrolli määrase kohaselt langevad piimaühingu juhatusele need ülesanded ja kohustused, millised määrus paneb piimatööstuse omanikule või pidajale, samuti on ta vastutav piimatööstuse üldkohustuste täitmise eest. Seevastu aga tööstustehnilise tegevuse juhtimine nii keskpimatalituses kui ka koorejaamades — piima vastuvõtt, piimakvaliteedi kontrolli teostamine, kogu tööstusruumide puhtuse korrashoid ning sisse-seade käivitamine, piima ümbertöötamine, väljaveosaaduste valmistamine, pakkimine, ladustamine, transpordile üleandmine, samuti tööstusliku tegevusega seotud arvepidamine ning üldine raamatupidamine — on küsimused, mida peab juhtima kutseõiguslik meier vastutava tööstustehnilise juhatajana. Temale allub vahenditus korras ka kogu nimetatud tegevusega seotud personal.

Vähemaid muudatusi on nõuetes, mis puutuvad kohustuslikkude arveraamatute pidamist. Ka kehtib endiselt nõue, mille kohaselt registreeritud piimatööstused hiljemalt iga kalendriaasta esimeseks maiks on kohustatud esitama eelmise tegevusaasta arande Kontrolljaamale.

Piimatööstuste kohustuste hulgas, milliseid seni ei olnud kindlakujuliselt kindlaks määratud, on kohustus teatada viivitamatult muudatustest piimatööstuse tehnilise juhataja kohal, samuti muudatustest allüksustena registreeritud koorejaamade või piima vastuvõttepunktide arvu, nimetuse ja asukoha suhtes.

Kontrolljaam juhib registreeritud piimatööstuste tähelepanu sellele, et nimetatud nõuete mittetäitmine või ka korratu täitmine määrase § 127 punkt 3 ja 11 alusel põhjustab tööstuse kustutamise väljaveosaaduste valmistajate registrist. Dokumendina, mille alusel piimatööstuse tehniline juhataja on õigustatud tööstust juhtima, tuleb lugeda Meierite Koja tõendust, et nimetatud isik kuulub Koja tegevliikmete hulka; samuti teistel Piima ja piimasaaduste väljaveo kontrolli seaduse § 7 ettenähtud juhtudel Põllutööministri eriluba.

Registreeritud piimatööstuste revideerimiste ja järelevalve osas ei esine olulisi muudatusi, kui arvesse võtta, et revideerimiste raamatute kasutuselevõtt sündis, kuigi Kontrolljaama korraldusena, juba senikehtinud määruse ajal. Omaette paragrahvina (§ 48) on käsitletud vastuvõetava piima kvaliteedi kontrolli küsimused.

Väljaveosaadused ja nende kõlvuliseks tunnustamine. Kõik väljaveosaadused peale väljaveopiima ning pastööritud koore peavad olema enne väljavedu kõlvuliseks tunnustatud. Kõlvuliseks tunnustamise viis ja alused on oluliselt jäänud muutmata.

Väljaveovõli omaduste suhtes olulisi muudatusi ei ole. On juurde tulnud nõudmised turgude erinõuetele vastavuse suhtes ja võltsimis-

keelu üksikasjalisem loetelu. Püsima on jäänud nõue et väljaveovõi valmistamisel koor peab tingimata mitte alla $+85^{\circ}\text{C}$ pastööritud olema. Võivigadest hoidumise seisukohast on selleks vajadus olemas. Seega ka plaatpastöörade korral on nõuetav koore pastöörimine vähemalt $+85^{\circ}\text{C}$ juures, kas sama või lisa pastööraparaadi abil.

Väljaveovõi pakkimisel standartkuju ja suurusega võitünni netokaalu on seniselt 51,2 kg vähendatud 51,0 kg-le.

Kontrolljaam juhib piimatööstuste vastutavate juhatajate tähelepanu nimetatud uuele standartkaalu nõudele. Ühtlasi tuleb veelkordselt meelde, et netokaal peab täpne olema. Ka ülekaal on lubamatu — rahvamajanduslikult raiskamine. Et välismailt on tulnud kaebusi eesti või ülekaalu suhtes, siis on ligemas tulevikus tõenäolik ka ülekaaluliste pakendite väljaveoks keelamine. Püsima jääb muudugi ka alakaaluliste pakendite suhtes väljaveokeeld, mistõttu piimatööstustel hoolitseda, et nende või kaalud oleksid korras ning kaalumist teostataks täpselt.

Oluliseks osaks, milline senini täpsemalt määratlemata oli, osutus või koduse hoiutamise ning transpordi küsimus. Uues määruses §§ 25 ja 64 sisaldavad nõude, et võitööstused peavad omama isoleeritud võihoidla, millist võimalik jahutada ning milles temperatuur ka soojeimal aastaajal ei tõuse üle $+8^{\circ}\text{C}$. Nimetatud küsimuse teostamine on üks tähtsamaid meie võikvaliteedi seisukohast, mistõttu Kontrolljaam kõige kiiremas võimalikus korras asub selle nõude elluviimisele ülemaailises ulatuses. Piimatööstused, keda küsimus puudutab, peaksid igal võimalusel asuma vastavate ruumide ja jahutusseadeldiste soetamisele.

Väljaveovõi kestuskvaliteedi määramine teostub edaspidi ainult etteteatamata võetud väljaveoks saadetud ühe tünni võist kahe nädalase seismise järele vastavas temperatuuris. Kestuskvaliteeti määratakse endiselt vähemalt neli korda aastas, kusjuures väljatellitud väikestesse kastidesse pakitud proovide kestuskatsele võtmine langeb ära. Korduvate proovide võtmine nõrga kestuse korral, või tulemuste parandamise soovi korral on ettenähtud; samuti on endine kestuskatse tulemuste arvestamine aasta keskmise kvaliteedipalli väljaarvamisel.

Väljaveo kõlvuliseks tunnustatud või märkimine sorditemplitega on üldjoontes jäänud endiseks; ainult senini sorditemplit asendav „Contract dairy“ tempel on muutunud ametlikust kontrolltemplist sorditempli kõrval eksportöörile teatavalt tingimustel lubatud lisatempliks (§ 99).

Väljaveo juustu alal võrreldes senikehtiva juustu väljaveo kontrolli teostamise määrusega suuremaid muudatusi ei esine. Olulisemaid on rasvasisaldavusrühmade muutmine, kusjuures alla 30% piimarasva kuivaines sisaldavaid juuste väljaveoks ettenähtud ei ole. Uue rasvarühmana esineb „rasvane“ juust 40-protsendilise rasvasisalda-

vusega kuivaines. Ühtlasi määrus näeb ette kontrolli teostamise kõrval juustude ja pakendite märkimise kaubamärkide ning sordi kvaliteeditemplitega. Sellekohaselt šveitsi juust peab ka juustu pinnal kandma kaubamärki, kuna teised juustud varustatakse kaubamärgiga ainult pakendil.

Sordi-kvaliteeditemplid on kõikide piimasaaduste suhtes samasugused, s. o. punasevärviline „Finest“ ja violetvärviline „Fine“, kusjuures viimasega märgitakse ainult 11 palliga hinnatud teisesordilised juustud, kuna alla 11 palliga hinnatud teisesordiliste juustude suhtes jääb maksuma endine kord. Ära jäänud on seega rohelisevärviline esimese sordilise juustu märkimine, kuna senine teisesordilise juustu punane värv läheb üle esimesele sordile.

Teistest piimasaadusist laialdasema valmistusega on piimapulber, mistõttu ka paar märkust viimase suhtes ettenähtud nõuetest. Olulisemaks on siin piimapulbri koosseisus piimarasva sisaldavuse alammäära ning veesisaldavuse ülemmäära kindlaks määramine (§ 93 viimane lõige). Piimapulbri pakkimist tuleb teostada Kontrolljaama poolt lubatud viisil, et ära hoida pulbri niiskumist transpordil. Välispakendi sulgemine, varustamine kaubamärgiga ning kvaliteeditemplitega sünnib ühtlasel alusel kondenspiima ja steriliseeritud koorega.

Väljaveopiim esineb alates möödunud aastast uue eksportartiklina. Sellekohaselt sisaldab ka väljaveo kontrolli määrus täiesti uue osa nimetatud küsimuste lahendamiseks. Piima väljavedu allub Kontrolljaama järelevalvele. Piima enese suhtes on nõudeks, et ta peab olema normaalne, võltsimata segupiim, mille rasvasisaldavus ei ole alla 3,2%. Vastavalt sellele on kindlaks määratud ka teised seaduslikud konstandid. Tema kestus reduktaasikatsul, kuni piiri-jaama ületamiseni, ei tohi olla alla 3 tundi. Tervishoidlikud, nakkushaigustest ja teistest teguritest väljaveokeeldu põhjustavad tegurid on samad, mis Piimaseadusega keelavad sellise piima üldise liikvelelaskmise. Lisaks neile on väljaveoks keelatud piim karjadest, kus esineb nakkav nurisünnitus (brutselloos) ja värskest lüpsvate lehmade piim kümne päeva jooksul pärast poegimist.

Väljaveoks piima kokku võtta on lubatud majapidamistest, milised kuuluvad ametliku karjakontrolli ja pideva loomatervishoiu järelevalve alla, milleks piima väljaveoks vastuvõtavad üksused on kohustatud nõutama § 109 ettenähtud tunnistused majapidamiste kohta, kellelt piima väljaveoks vastu võetakse.

Ettenähtud on loomaarsti tunnistuste uuendamise kord (§ 109) ning nakkushaiguste või loomataudide esiletulekul teotsemise kord.

Väljaveopiimana võib vastu võtta ainult sellist piima, mis piimatootja talundis jahutatud ja hoiutatud alla $+7^{\circ}\text{C}$ temperatuuris, kuna tööstused on kohustatud vastuvõetud väljaveopiima jahutama alla $+5^{\circ}\text{C}$ temperatuurile. Piimatööstuste ruumid ja sisseseaded peavad võimaldama väljaveopiima laitmatut käsitlemist ning piima

pakkimiseks kasutatavate veonõude auru abil steriliseerimist (§ 112). Raudtee transpordile üleandmisel ei tohi piima temperatuur jahutusvagunitesse laadimisel ületada $+7^{\circ}\text{C}$.

Väljaveopiimaks vastuvõetava piima kvalitatiivne kontroll on tuntavalt tihedam tavalise tööstuspiima kontrollist, sisaldades igapäevase maitse ja lõhna kontrollimise, igapäevase reduktaasikatsu, puhtuseproovi ja nõude kontrolli kõrval veel kaks korda aastas iga piimatootja piima juurdlemist udarapõletiku tekitaja (*Streptococcus agalactiae*) suhtes. Peale selle on piimatööstused kohustatud igapäevaselt kontrollima väljaveoks valmis pandavat segupiima § 113 punkt 1 nõuete kohaselt.

Kontrolljaam juhib väljaveopiima valmispanejade üksuste tähelepanu nimetatud segupiima proovide teostamisele. Nimetatud andmed määruse § 114 kohaselt, tulevad alates 15. aprillist iga nädala kohta kokkuvõetult — järgmise nädala jooksul esitada Kontrolljaamale.

Erinõuded on ettenähtud ka veonõudes väljaveetava pastööritud koore suhtes. Selle väljavedu käesoleval aastal on katkestatud.

Väljaveopiima ja pastööritud koore suhtes enne väljavedu pidevat eelkontrolli ei ole. Kontrolli teostatakse revideerimiste ja muu järelevalve teel. Sealjuures on tarbekorral kontrolli teostajal õigus rakendada ka väljaveokeeldu eelkontrolli korras (§ 125).

Väljaveosaaduste valmistajate registrist kustutamine teostub Kontrolljaama juhataja otsusega. Tingimusteta kustutamine peale likvideeritud või väljaveosaaduste valmistamise lõpetanud üksuste kohta, on maksev veel üksuste suhtes, millised ühe aasta jooksul ei ole esitanud väljaveoks piima või piimasaadusi (§ 126 punkt 2).

Tõkke- või karistusabinõuna on Kontrolljaama juhatajal õigus registreerimise tühistamiseks määruse § 127 punktides 1 kuni 12 ettenähtud juhtudel. Neist uutena või oluliselt ümberredigeerituna on punktid 1 (võltsitud koosseisuga saaduste esitamine), 2 (rahvatervishoiu ja loomatervishoiu nõuete rikkumine), 3 (määruse nõuete mitte täitmine), 5 (kui selguvad asiolud, millised nõuavad väljaveokeeldu kohest rakendamist), 7 (väljaveo piima või pastööritud koore väljaveo nõuetele mittevastavus), 9 (kontrolli ja järelevalve teostamise takistamine), 11 (allüksuste alal sündinud muudatustest mitte teatamine) ja 12 (seadusenõuetele mittevastav meier — tööstustehniline juhataja). Registrist kustutamine selle paragrahvi (127) kohaselt võib olla alaline, ilma uuesti registreerimise võimaluseta või ajutine — teatava tähtajaga või tingimustega uuesti registreerimiseks.

Määrus hakkab kehtima 15. aprillist s. a., välja arvatud § 109 eeskirjad, millised jõustuvad 1. juulist 1938.

Kontrolljaam.

Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaama aruanne.

Märtsikuul 1938. a.

	E k s p o r t ö ö r i d				Kokku	%
	P. K. „Võleksport“	E. Seemnev. Ühisus	J. Imhof	N. Hellat		
A. Või tunnides						
1. Väljaveoks kõlblikuks tunnistatud	16.587	—	—	—	16.587	99,6
2. Väljaveoks keelatud	54	—	—	—	54	0,4
Kokku	16.641	—	—	—	16.641	100,0
Väljaveoks lubatud:						
Saksamaale	2.895	—	—	—	2.895	18,6
Põhja-Englismaale	8.489	—	—	—	—	—
Mujale „	4.172	—	—	—	12.661	81,4
Muud müügid	5	—	—	—	5	—
Kokku	15.561	—	—	—	15.561	100,0
1937. a. märtsikuul väljaveoks lubatud 12.463						
B. Juust (netto kg)						
1. Väljaveoks kõlblikuks tunnistatud	13.587,0	6.419,0	5.752,0	—	25.758,0	
2. Väljaveoks keelatud	77,0	257,0	—	—	334,0	
Kokku	13.664,0	6.676,0	5.752,0	—	26.092,0	
Väljaveoks lubatud:						
Saksamaale	15.277	—	—	—	15.277,0	
P.-Ameerika Ühendriigesse	90,5	2.440,0	—	—	2.530,5	
Venemaale	14,5	—	—	—	14,5	
Kokku	15.382,0	2.440,0	—	—	17.822,0	
C. Kondenspiim (netto kg)						
1. Väljaveoks kõlblikuks tunnistatud	17.273,65	—	—	—	17.273,65	
2. Väljaveoks keelatud	—	—	—	—	—	
Kokku	17.273,65	—	—	—	17.273,65	
Väljaveoks lubatud:						
Englismaale	20.408,0	—	—	—	20.408,0	
Kreekamaale	510,25	—	—	—	510,25	
Vaba lattu	435,4	—	—	—	435,4	
Kokku	21.353,95	—	—	—	21.353,65	
D. Piimapulber (netto kg)						
1. Väljaveoks kõlblikuks tunnistatud	6.000	—	—	1.400	7.400	
2. Väljaveoks keelatud	—	—	—	—	—	
Kokku	6.000	—	—	1.400	7.400	
Väljaveoks lubatud:						
Saksamaale	4.500	—	—	1.400	5.900	
Kokku	4.500	—	—	1.400	5.900	

Kontrolljaam.

Võihindamise teated märtsikuul 1938. a.

Piimatalituse nimetus	Kontrolliks esitatud tühni	Sellest pallide järgi tühni				Väljav. kõh- määrhinna- ala 10 palli	I sorti %	Vee % alam- ja ülemäär	Täiendavad märkused ja või vead
		I sorti		II sorti					
		13	12-13	11-12	10-11				
Virumaa	1 038	—	1 009	29	—	—	97,2	—	
Emumäe	39	—	39	—	—	—	100	13,4—14,5	
Ida-Alutaguse	6	—	6	—	—	—	100	14,2	
Iisaku	16	—	12	4	—	—	75,0	14,0—14,6	seisnud maitse
Jõhvi	92	—	92	—	—	—	100	15,0—15,8	
Kadila	27	—	23	4	—	—	85,2	14,2—15,8	seisnud maitse
Kadrina ept.	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kohala	54	—	54	—	—	—	100	14,0—15,6	
Kunda	37	—	37	—	—	—	100	14,1—15,4	
Laekvere	61	—	61	—	—	—	100	13,5—15,5	
Lüganuse	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mäetaguse	79	—	79	—	—	—	100	15,0—15,8	
Nadalama	38	—	38	—	—	—	100	14,6—15,6	
Oonurme	12	—	12	—	—	—	100	12,2—13,0	
Porkuni	45	—	45	—	—	—	100	14,5—15,8	
Rakvere	—	—	—	—	—	—	—	—	
Salla-Tammiku	27	—	27	—	—	—	100	15,4—15,7	
Simuna	48	—	48	—	—	—	100	14,3—15,5	
Tudulinna	27	—	27	—	—	—	100	14,2—15,5	
Vaivara	—	—	—	—	—	—	—	—	
Valgjõe	7	—	3	4	—	—	42,9	15,4	seisnud lõhn ja maitse
Vihula	249	—	249	—	—	—	100	15,3—15,9	
Viru-Jakobi	50	—	50	—	—	—	100	13,8—15,8	
Viru-Nigula	15	—	15	—	—	—	100	14,4—14,6	
Väike-Maarja	109	—	92	17	—	—	84,4	15,3—15,9	valge, ebap. maitse
Järvamaa	2 095	—	2 026	69	—	—	96,7	—	
Albu	101	—	88	13	—	—	87,1	12,8—15,0	2 jagu, seisnud maitse
Alliku	117	—	117	—	—	—	100	15,3—16,0	
Ambla	130	—	130	—	—	—	100	13,4—15,9	
Anna	53	—	53	—	—	—	100	15,2—16,2	5 tn. 12 p. vee % 16,2
Aravete	89	—	89	—	—	—	100	14,0—15,3	
Vajangu	86	—	86	—	—	—	100	14,4—15,8	
Esna	127	—	127	—	—	—	100	13,0—13,9	
Jändja ept.	35	—	35	—	—	—	100	13,9—15,2	
Järva-Jaani	112	—	100	12	—	—	89,3	14,2—15,9	ebap. lõhn ja maitse
Kahala	97	—	85	12	—	—	87,6	13,6—15,2	ebap. hapu
Kihme	71	—	71	—	—	—	100	14,0—14,9	
Koeru	134	—	134	—	—	—	100	13,2—15,9	
Koigi	123	—	123	—	—	—	100	13,0—14,5	
Kolu	31	—	23	8	—	—	74,2	13,6—14,4	ebap. hapu
Kärevere	49	—	49	—	—	—	100	14,5—15,5	
Lõõla-Vissuvere	47	—	47	—	—	—	100	14,6—15,8	

Piimatalltuse nimetus	Kontrolliks estatud tünni	Sellest pallide järgi tünni					I sortid %	Vee % alam- ja ülemmäär	Täiendavad märkused ja või vead
		I sortid		II sortid		Väljav. koh- määrinümac. alla 10 palli			
		13	12-13	11-12	10-11				
Mäo-Mäeküla . . .	71	—	71	—	—	—	100	14,3—15,6	
Pikevere	125	—	125	—	—	—	100	14,0—14,9	
Päinurme	72	—	56	16	—	—	77,8	14,0—15,0	ebap. hapu, lahtine vesi
Türi	228	—	228	—	—	—	100	13,2—15,7	
Udeva	63	—	55	8	—	—	87,3	14,6—15,9	ebapuhas maitse
Vägeva	65	—	65	—	—	—	100	15,2—15,9	
Väätsa	69	—	69	—	—	—	100	13,6—15,5	
Harjumaa	1 355	—	1 292	63	—	—	95,4	—	
Alavere	12	—	12	—	—	—	100	12,5—13,2	
Alu-Sikeldi	31	—	23	8	—	—	74,2	14,5—15,2	seisnud maitse
Anija	22	—	22	—	—	—	100	13,6—14,0	
Ardu	65	—	65	—	—	—	100	14,3—15,2	
Harju-Kabala	34	—	34	—	—	—	100	14,9—15,9	
„ -Kõnnu	132	—	101	31	—	—	76,5	12,0—15,3	seisnud maitse
Järvakandi	69	—	69	—	—	—	100	14,0—15,8	
Kaiu	147	—	147	—	—	—	100	14,0—15,6	
Kehtna	65	—	65	—	—	—	100	14,3—15,6	
Kiiu	81	—	81	—	—	—	100	13,0—14,4	
Kloostri	49	—	49	—	—	—	100	14,6—15,6	
Kolga	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kose	182	—	171	11	—	—	94,0	13,0—15,4	rabe, ebap. lõhn ja m.
Kädva	31	—	31	—	—	—	100	14,8—15,4	
Loo	49	—	43	6	—	—	87,8	13,0—14,9	jooneline, lahtine vesi
Nissi	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nõva	—	—	—	—	—	—	—	—	
Raasiku	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rapla ept.	91	—	91	—	—	—	100	13,7—14,7	
Tammiku	79	—	72	7	—	—	91,1	13,9—15,4	määrde joon sees
Varbola	100	—	100	—	—	—	100	14,0—15,3	
P. K. „Võieksport“	—	—	—	—	—	—	—	—	
Äksi	116	—	116	—	—	—	100	13,8—15,0	
Läänemaa	1 177	—	1 091	79	7	—	92,7	—	
Emmaste	16	—	10	6	—	—	62,5	13,6—16,5	1 tn. 11 palli vee % 16,5 seisnud maitse
Kasari ept.	78	—	78	—	—	—	100	13,6—16,0	
Kivi-Vigala	67	—	67	—	—	—	100	14,0—15,2	
Kullamaa ept.	78	—	26	52	—	—	33,3	15,2—15,9	metalli maitse
Kõrgesaare	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lihula	110	—	110	—	—	—	100	14,2—15,5	
Lähtru-Martnaept.	60	—	60	—	—	—	100	13,9—15,2	
Lääne-Nigula	145	—	145	—	—	—	100	14,0—15,6	
Massu	211	—	211	—	—	—	100	13,6—15,9	
Mihkli ept.	26	—	26	—	—	—	100	14,3—15,5	

Piimatalituse nimetus	Kontrolliks esitatud tünni	Sellest pallide järgi tünni				Valjav. kõlb- matu hinnaat, alla 10 palli	I sorti %	Vee % alam- ja ülemäär	Täiendavad märkused ja või vead
		I sorti		II sorti					
		13	12-13	11-12	10-11				
Märjamaa	133	—	116	17	—	—	87,2	13,8—16,1	8 tn. 11 palli vee % 16,1 ebapuhas maitse
Paadremaa	102	—	102	—	—	—	100	13,4—15,5	
Parila ept.	—	—	—	—	—	—	—	—	metalli m. seisn. m. lahtine vesi
Piirsalu	16	—	16	—	—	—	100	13,8—15,1	
Sinalepa	12	—	3	2	7	—	25,0	12,7—14,0	
Taebala ept.	—	—	—	—	—	—	—	—	
Valgu	32	—	30	2	—	—	93,8	13,0—14,0	ebapuhas m.
Varbla	91	—	91	—	—	—	100	14,0—15,0	
Velise ept.	—	—	—	—	—	—	—	—	
Võhma-Vanamõis- sa ept.	—	—	—	—	—	—	—	—	
Saaremaa	1 002	—	972	26	4	—	97,0	—	seisnud m. ja l. seisnud m.
Karja	15	—	11	—	4	—	73,3	13,0—13,6	
Maasi	3	—	—	3	—	—	—	13,2	seisn. m. 2 jagu, ebap. maitse seisnud m.
Muhu	92	—	92	—	—	—	100	13,8—15,3	
Mustjala	5	—	—	5	—	—	—	14,0—14,8	
Pihitla	36	—	33	3	—	—	91,7	13,0—15,4	
Pöide	388	—	378	10	—	—	97,4	14,2—16,1	10 tn. 11 p. vee % 16,1 seisn. l. ja m.
Salme ept.	35	—	35	—	—	—	100	15,0—15,8	seisnud m.
Sörve ept.	66	—	66	—	—	—	100	14,3—15,3	
Torgu	90	—	90	—	—	—	100	13,8—15,5	seisnud m.
Tõluste	27	—	22	5	—	—	81,5	13,4—14,4	
Valjala	245	—	245	—	—	—	100	14,6—15,9	
Pärnumaa	2 259	—	2 103	144	9	3	93,1	—	2 jagu, kirju, rasvane seisnud maitse
Abja-Paluoja	63	—	51	12	—	—	81,0	13,8—15,6	
Abja-Sarja	20	—	18	2	—	—	90,0	15,0—15,7	metalli ja seisn. m. 2 tn. 11 p. alakaaluga seisnud maitse ebap. hapu. metalli m. seisnud ja metalli m.
Aesoo-Hakkaja	22	—	22	—	—	—	100	13,8—15,0	
Are	77	—	77	—	—	—	100	12,8—14,9	
Audru-Lindi	37	—	37	—	—	—	100	14,5—15,7	
Häädemeeste	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jäärja	15	—	15	—	—	—	100	14,7—14,9	
Kabli ept.	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kaisma	85	—	85	—	—	—	100	13,6—15,4	
Kamali	19	—	12	4	3	—	63,2	13,3—15,3	
Kastna	28	—	28	—	—	—	100	13,5—14,1	
Koonga	134	—	134	—	—	—	100	13,5—15,3	
Laiksaare	6	—	—	3	—	3	—	14,0—15,4	
Lelle-Lokuta	79	—	59	20	—	—	74,7	13,1—15,9	
Lõppe	136	—	136	—	—	—	100	14,1—15,6	
Penuja	57	—	44	10	3	—	77,2	14,4—15,4	
Polli-Peraktüla	21	—	21	—	—	—	100	13,9—14,6	
Pärnu	123	—	73	50	—	—	59,3	13,7—15,8	

Piimataltuse nimetus	Kontrolliks esitatud tunnid	Sellest pallide järgi tunni				Vajjav. kolh- mused hinnat alla 10 palli	I sorti %	Vee % alam- ja ülemaäär	Täendavad märkused ja või vead
		I sorti		II sorti					
		13	12-13	11-12	10-11				
Pärnu ept.	7	—	7	—	—	—	100	14,4—14,5	
Pärnu-Jaagupi	200	—	200	—	—	—	100	13,2—15,4	
Pöögli	58	—	44	14	—	—	75,9	14,8—15,4	ebap. ja seisn. rasva m.
Riisa	—	—	—	—	—	—	—	—	
Seli	38	—	38	—	—	—	100	14,5—15,4	
Sikana	25	—	21	4	—	—	80,8	13,4—14,0	seisnud maitse
Sindi ept.	32	—	23	9	—	—	71,9	14,5—15,4	seisn. m., puru sees
Sinejärve	32	—	32	—	—	—	100	14,2—15,3	
Suigu-Tammiste	47	—	47	—	—	—	100	14,1—15,9	
Surju	35	—	30	5	—	—	85,7	14,3—16,2	7 tn. 12 p. vee % 16,2, seisnud m.
Suurejõe	94	—	94	—	—	—	100	14,4—15,8	
Tahkuranna	4	—	—	4	—	—	—	13,8	seisn. m., puru sees
Talli	42	—	42	—	—	—	100	13,2—15,4	
Tori-Jõesuu	97	—	97	—	—	—	100	14,1—15,9	
„ -Ore	56	—	56	—	—	—	100	13,5—15,2	
„ -Selja	75	—	75	—	—	—	100	14,6—15,8	
Tõhela	82	—	82	—	—	—	100	13,7—15,4	
Tõstamaa	41	—	41	—	—	—	100	12,9—15,0	
Uue-Kariste	24	—	20	4	—	—	83,3	15,0—15,9	ebapuhas maitse
Uulu	36	—	36	—	—	—	100	13,9—15,4	
Vahenurme	49	—	49	—	—	—	100	14,4—15,5	
Vana-Vändra	143	—	143	—	—	—	100	12,6—15,1	
Voltveti	11	—	9	2	—	—	81,8	14,5—15,6	seisnud maitse
Vändra-Massu	51	—	51	—	—	—	100	13,2—15,6	
„ -Rahnoja	34	—	34	—	—	—	100	14,0—15,6	
„ -Vihtra	15	—	15	—	—	—	100	12,8—15,0	
Võlla-Kihlepa	9	—	5	1	3	—	55,6	14,0—15,0	seisnud maitse
Viljandimaa	3 210	—	3 076	126	4	4	95,8	—	
Adavere	46	—	46	—	—	—	100	14,0—15,4	
Aidu	35	—	35	—	—	—	100	14,2—15,6	
Annamõisa ept.	58	—	58	—	—	—	100	14,5—15,8	
Imavere	205	—	205	—	—	—	100	13,4—15,6	
Kaarli	22	—	18	4	—	—	81,8	14,0—14,6	seisnud maitse
Kaavere	41	—	34	7	—	—	82,9	13,4—15,2	määrde joon sees
Kabala-Kurla	88	—	83	5	—	—	94,3	14,7—15,9	ebapuhas maitse
Kablaküla	18	—	18	—	—	—	100	14,0—14,4	
Kalmetu	35	—	35	—	—	—	100	13,6—15,0	
Kamari	16	—	6	6	4	—	37,5	13,9—14,4	seisn. m., värvi täpid sees
Kildu	16	—	11	5	—	—	68,8	14,0—15,7	1 tn. 12 p. alakaal ebap., seisnud maitse lahtine vesi
Kolga-Jaani	170	—	160	10	—	—	94,1	14,0—15,6	seisn. piima lõhn
Kärstna	111	—	111	—	—	—	100	13,8—15,0	
Kõo-Arusaare	115	—	96	19	—	—	83,5	14,7—15,9	ebapuhas maitse
Lahavere	22	—	22	—	—	—	100	13,6—15,9	
Loodi	46	—	42	—	—	4	91,3	13,7—14,5	seisnud lõhn ja m.
Lustivere	123	—	123	—	—	—	100	15,0—15,8	

Piimatalltuse nimetus	Kontrolliks esitavad tunnid	Sellest pallide järgi tunni				Väljav. kõb- matu hinnat. alla 10 palli	I sorti %	Vee % alam- ja ülemäär	Täiendavad märkused ja või vead
		I sorti		II sorti					
		13	12-13	11-12	10-11				
Lätkalo-Lalsi . . .	54	—	48	6	—	88,9	14,4—15,3	ebap. lõhn ja maitse,	
Mustla ept. . . .	7	—	7	—	—	100	13,8—14,3		
Nurmekunda . . .	40	—	40	—	—	100	14,5—16,4	5 t. 12 p. vee % 16,4	
Oiu	125	—	125	—	—	100	14,2—15,6		
Ohustvere-Tääksi	93	—	93	—	—	100	15,0—15,9	ebap. maitse, jooneline, kirju. lahtine vesi	
Pajusi-Kalana . .	46	—	29	17	—	63,0	12,3—13,8		
„ -Paala	43	—	43	—	—	100	14,0—15,1	100 13,6—16,0	
Pilistvere	170	—	170	—	—	100	13,6—16,0		
Puiatu	32	—	32	—	—	100	14,3—15,0	100 13,6—15,8	
Põltsamaa	194	—	194	—	—	100	13,6—15,8		
Rutikvere	40	—	23	17	—	57,5	13,0—15,9	metalli maitse	
Suure-Jaani . . .	93	—	93	—	—	100	14,7—15,5		
„ -Kõpu	67	—	67	—	—	100	13,8—15,4	100 14,2—15,4	
Sürgavere	63	—	63	—	—	100	14,2—15,4		
Tapiku	31	—	31	—	—	100	12,5—15,1	100 14,2—15,6	
Tarvastu	135	—	116	19	—	85,9	14,2—15,6		
„ -Mõnnaste	48	—	48	—	—	100	13,0—15,5	metalli maitse	
Umbusi	81	—	70	11	—	86,4	15,0—15,9	kollased täpid sees	
Uue-Võidu	16	—	16	—	—	100	14,3—14,8		
Uusna	49	—	49	—	—	100	14,0—15,3	100 14,3—15,5	
Vastemõisa	114	—	114	—	—	100	14,3—15,5		
Viljandi	223	—	223	—	—	100	15,0—15,9	100 13,4—15,8	
Villevere	57	—	57	—	—	100	13,4—15,8		
Võhma	222	—	222	—	—	100	13,0—15,3	—	
Õisu ept.	—	—	—	—	—	—	—		
Tartumaa	2 521	—	2 402	112	7	95,3	—	ebap. hapu	
Aakre	20	—	20	—	—	100	13,0—13,9		
Ahja	59	—	59	—	—	100	15,3—15,9	100 13,7—14,8	
Alatskivi	59	—	59	—	—	100	13,7—14,8		
Avinurme	—	—	—	—	—	—	—	86,7 11,6—13,2	
Elistvere	30	—	26	4	—	86,7	11,6—13,2		
Elva	183	—	183	—	—	100	13,9—15,9	100 13,6—15,8	
Härjanurme	60	—	60	—	—	100	13,6—15,8		
Jõgeva	32	—	12	20	—	37,5	14,2—15,2	ebapuhas hapu, ebap. maitse	
Kaarepere	99	—	50	49	—	50,5	13,5—15,8		
Kantküla	57	—	57	—	—	100	13,2—16,0	100 14,8—15,8	
Kavastu	60	—	60	—	—	100	14,8—15,8		
Kodijärve	51	—	51	—	—	100	13,6—15,0	100 13,1—15,0	
Kokora	25	—	25	—	—	100	13,1—15,0		
Kuremaa ept. . . .	11	—	11	—	—	100	14,6—14,8	100 13,8—15,4	
Kääpa	10	—	10	—	—	100	14,0—15,4		
Laeva	51	—	51	—	—	100	13,8—15,4	100 14,5—15,7	
Laiuse	80	—	80	—	—	100	14,5—15,7		
Laius-Tähkvere . .	64	—	64	—	—	100	13,8—14,3	100 13,9—15,0	
Leedimäe	54	—	54	—	—	100	13,9—15,0		

Plimatalituse nimetus	Kontrolliks esitatud tühni	Sellest pallide järgi tühni				Väljav. kolb- matu hinnat. alla 10 palli	I sorti %	Vee % alam- ja ülemläär	Täiendavad märkused ja või vead
		I sorti		II sorti					
		13	12-13	11-12	10-11				
Maarja-Magdal.	74	—	74	—	—	—	100	14,8—15,5	
Meeksi	23	—	23	—	—	—	100	14,6—15,1	
Mäksa	56	—	56	—	—	—	100	13,4—15,4	
Nõo	86	—	80	6	—	—	93,0	13,0—15,9	metalli maitse
Otepää	98	—	98	—	—	—	100	13,3—14,8	
Pala	44	—	44	—	—	—	100	13,2—15,6	
Palamuse	162	—	162	—	—	—	100	14,0—15,9	
Piknurme	18	—	18	—	—	—	100	14,7—16,0	
Puhja	78	—	70	8	—	—	89,7	14,8—15,9	ebap. hapu
Puurmanni	122	—	122	—	—	—	100	14,2—15,9	
Ranna-Kadrina	25	—	25	—	—	—	100	13,8—14,5	
Rannu	60	—	60	—	—	—	100	14,9—15,8	
Rasina	33	—	33	—	—	—	100	14,8—15,3	
Ruskavere	32	—	32	—	—	—	100	13,5—14,5	
Rõngu	114	—	114	—	—	—	100	14,0—15,9	
Saadjärve	32	—	32	—	—	—	100	13,4—14,6	
Saare	20	—	20	—	—	—	100	15,0—15,7	
Soojamaa ept.	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tammistu-Luunja	37	—	37	—	—	—	100	13,8—15,3	
Tartu	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tartu-Roela	40	—	40	—	—	—	100	13,8—16,0	
Torma-Visusi	46	—	34	5	7	—	73,9	13,5—15,0	jätkuline, metalli maitse
Ulvi	18	—	18	—	—	—	100	14,5—14,9	
Vaimastvere	49	—	49	—	—	—	100	14,7—15,9	
Vaimastvere-Koit	49	—	49	—	—	—	100	12,9—13,8	
Vana-Kuuste	58	—	58	—	—	—	100	13,5—16,0	
Vara	—	—	—	—	—	—	—	—	
Varbevere	70	—	59	11	—	—	84,3	13,0—14,6	sulatam. sool, pu- rud sees
Vidriku	39	—	39	—	—	—	100	14,1—15,2	
Voldi	33	—	24	9	—	7	72,7	14,6—16,2	4 tn. 11 p. vee % 16,2 seisn. maitse
Valgamaa	780	—	771	9	—	—	98,8	—	
Helme	246	—	246	—	—	—	100	13,8—15,9	
Kaagjärve	—	—	—	—	—	—	—	—	
Karula	116	—	116	—	—	—	100	13,8—15,4	
Kuigatsi	72	—	63	9	—	—	87,5	14,7—15,9	seisnud maitse
Laatre	144	—	144	—	—	—	100	13,8—15,4	
Leebiku	47	—	47	—	—	—	100	14,8—15,8	
Restu	117	—	117	—	—	—	100	14,0—15,8	
Võime	38	—	38	—	—	—	100	14,2—15,3	
Võrumaa	1 179	—	1 135	44	—	—	96,3	—	
Kahkva	23	—	23	—	—	—	100	14,6—15,5	
Kanepi	109	—	109	—	—	—	100	13,3—15,8	

Piimatallituse nimetus	Kontrolliks esitatud tünni	Sellest pallide järgi tünni				Väljav. kõlb-matühinnat. alla 10 palli	I sorti %	Vee % alam- ja ülemmäär	Täiendavad märkused ja või vead
		I sorti		II sorti					
		13	12-13	11-12	10-11				
Kikkaoja	77	—	77	—	—	—	100	14,0—15,0	
Koiola	20	—	12	8	—	—	60,0	15,6—15,8	metalli maitse
Krabi	32	—	32	—	—	—	100	14,3—14,9	
Kärgula	23	—	23	—	—	—	100	14,3—15,4	
Kõlleste-Kioma	28	—	24	4	—	—	85,7	15,2—16,0	metalli maitse
Leevaku	44	—	39	5	—	—	88,6	13,5—15,0	ebap. maitse
Lindora	21	—	15	6	—	—	71,4	15,0—15,7	seisnud maitse
Luutsniku	25	—	25	—	—	—	100	13,6—14,4	
Misso	9	—	9	—	—	—	100	14,8—15,2	
Mõniste	60	—	60	—	—	—	100	13,0—15,0	
Noorits-Metsküla	20	—	20	—	—	—	100	14,3—15,0	
Räpina-Linte . .	113	—	107	6	—	—	94,7	12,8—15,4	2 jagu, sulamata sool
„ -Võhandu . . .	37	—	37	—	—	—	100	14,2—14,6	
Rõuge	59	—	51	8	—	—	86,4	13,6—15,6	purud sees
Sänna	10	—	10	—	—	—	100	13,5—14,8	1 tn. 12 p. alakaalus
Sõmerpalu	37	—	37	—	—	—	100	13,7—15,4	
Tamme	67	—	67	—	—	—	100	14,0—14,8	
Uue-Antsla	156	—	156	—	—	—	100	13,8—15,9	
Vaabina	60	—	60	—	—	—	100	13,0—14,3	
Vastseliina	77	—	73	4	—	—	94,8	14,6—15,8	seisnud maitse
Viitina	12	—	9	3	—	—	75,0	14,0—16,8	seisn. m. 3 tn. 11 p. vee % 16,8
Väimela	60	—	60	—	—	—	100	13,5—14,9	
Petserimaa . . .	25	—	25	—	—	—	100	—	
Meremäe	25	—	25	—	—	—	100	14,3—15,8	
Märts 1938 . . .	16 641	—	15 902	701	31	7	95,6	—	
„ 1937	13 449	532	12 641	254	19	3	97,9	—	